



SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
MÉRNÖKI KAR

DIÁKMUNKA MAGYARORSZÁGON

Dékány Alexandra

SZEGED

2012.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	1
2. DIÁKMUNKA MEGJELENÉSE MAGYARORSZÁGON.....	3
2.1. A diákmunka kialakulása.....	3
2.2. Az első szövetkezetek	4
2.3. „Miért a diákmunka?”	6
2.4. Diákmunka egyenlő a munkaerő-kölcsönzéssel?	7
2.5. A diákok foglalkoztatásának munkajogi szabályai	7
2.6. Diákmunka – adózási szabályok.....	9
2.7. XVII. fejezet	9
2.8. A munkaszerződés.....	10
2.9. A diákmunkára és a fiatal munkavállalókra vonatkozó szabályok.....	11
2.10. Statisztikák.....	12
2.11. A diákmunka előnyei	16
2.12. Magyarországon létrejött, diákok érdekeit képviselő szövetségek	17
2.13. Külföldi diákmunka	17
3. DIÁKSZÖVETKEZETEK BEMUTATÁSA MAGYARORSZÁGON.....	19
3.1. Országos diákszövetkezeti lista	19
4. DIÁKMUNKA SZÖVETKEZETEK SZEGEDEN.....	21
4.1. Meló-Club Iskolaszövetkezet	22
4.4. FÜRGE Diák Iskolaszövetkezet	25
4.5. Meló-Depó 2000. Iskolaszövetkezet	26
4.6. Pensum Diákmunka Iskolaszövetkezet	26
4.8. Véleményem a szegedi diákszövetkezetekről	27
5. PRIMER KUTATÁS - SAJÁT VIZSGÁLAT ÉS EREDMÉNYEI	29
5.1 A kérdőív bemutatása	29
5.2. A kérdőív felépítése	29
5.3. A kérdőív kiértékelése.....	30
6. KONKLÚZIÓK.....	42
7. IRODALOMJEGYZÉK.....	45
8. MELLÉKLET.....	47
8.2. Kérdőíves felmérés a magyarországi diákmunkáról	47

1. BEVEZETÉS

A dolgozatom témája azért lett a diákmunka, mivel hozzám sokkal jobban közelebb került a vállalatgazdálkodási és szervezési szakirányunk. Ezen a szálon kezdtem el gondolkodni és mivel én is és a környezetemben is sokan dolgoznak diákszövetkezeten keresztül, így lett a szakdolgozatom témája a „Diákmunka Magyarországon”.

Mivel én is, és sok barátom, ismerősöm dolgozik egy szövetkezeten keresztül valamilyen cégnél, egy kicsi betekintést nyerhetek ezeknek a szövetkezeteknek a működésébe. Hasznosnak, jónak tartom a diákmunkát, mert a fiatalok különböző munkakörökbe nyerhetnek bepillantást, és mindenki meg tudja találni a hozzá illő állást.

Már az őskorban kialakult a munkavállalás. Csak ennek akkor még más értelme volt. A munkavállalás korszakonként más-más értelmet nyert, de fokozatosan jelen volt és lesz. És a munkát nem lehet korán elkezdni, a fiatalok már 16 éves koruktól munkaviszonyt létesíthetnek. (pld: http://www.fszk.hu/dobbanto/szakmai_anyagok/Zsebkonyv.pdf - letöltve: 2012.12.25.)

Környezetünkben egyre több fiatal vállal iskola mellett alkalmi, vagy főállású munkát. Sok egyetemista a tanulmányai finanszírozásának céljából akar dolgozni, másoknak egyszerűen pénzkiegészítés. Egyre több helyen hallhatunk és olvashatunk ilyen vagy ehhez hasonló kijelentéseket: „Jó lenne a sulis mellett valami olyan munkát találni, ami nem fizet rosszul, vagy amiből legalább a rezsit fizetni tudom”. Egyértelmű, hogy a diákoknak is vannak kiadásai, de nagyon nehéz elhelyezkedni és megfelelő kiegészítő munkát találni szakmai tapasztalat híján. (pld: http://ujsgiroszak-akg.blog.hu/2011/03/23/sulis_mellett_jo_allas_lehetseges - letöltve: 2012.12.25.)

Ezért jó a diák-, illetve iskolaszövetkezetbe elmenni, mert lakhelyünkön, vagy annak közelében van, iskola mellett elvégezhető és nem megy a tanulás kárára. Rövid távú céljaink eléréséhez pénzt, hosszú távon tapasztalatokat szerezhethetünk. Magyarországon szinte minden nagyobb városban található egy iskolaszövetkezet, vagy annak egy kirendeltsége.

Szakdolgozatomban olyan témákat fogok érinteni, mint a diákmunka általánosságban, milyen fogalmakkal kell tisztába lenniük a fiatal munkavállalóknak és a diákmunka szabályairól is írok. Röviden bemutatom milyen szövetkezetek vannak Magyarországon és mivel hozzám Szeged áll a legközelebb, így bemutatom a szegedi diák-, és iskolaszövetkezeteket.

Primer kutatásomat kérdőív segítségével végeztem, amit interneten keresztül lehetett elérni. Ebben a kérdőívben arra voltam kíváncsi, mennyien dolgoztak valaha diákszövetkezeten keresztül és ki az, akinek még ma is diákmunkából van a pénzkiegészítése. Kiderült szá-

momra, melyik szövetkezet a legközkedveltebb. Persze ez attól is függ, hogy az adott városban melyik szövetkezet van jelen, de manapság ezek is terjeszkednek, így nagyon sok országos hálózattal rendelkezik. Sok fiatalnak volt az a véleménye, hogy megéri diákszövetkezeten keresztül dolgozni, mivel nagyon sok előnyt kínálnak a fiatal munkavállalóknak.

2. DIÁKMUNKA MEGJELENÉSE MAGYARORSZÁGON

Az iskolaszövetkezetek (diákszövetkezetek) több mint 25 éve léteznek Magyarországon. Társadalmi és szociális jelentőségük igen nagy. Hagyományuk és szerepük jelentős a magyar foglalkoztatási piacon. Diákmunka végzése során a diákok első találkozása a munkavégzés szabályaival és kötelezettségeivel pozitív hatással lehet a fiatalokra. A fiatalok a diákmunka segítségével hamarabb elkezdhetik karrierjük építését, mely tapasztalatszerzés lehet a későbbi főállású elhelyezkedéskor, ugyanakkor már a diákévek alatt kialakítja az öngondoskodás igényét és képességét, levéve a családról az anyagi terhek egy jelentős részét. A megfelelő kötelességtudat és a pénz értékének felismerése ebben a korszakban alakulhat ki. Az így megszerzett jövedelem és munkatapasztalat a személyes szabadság záloga is lehet. Mind a munkaadó, mind a diák, mind a társadalom szemszögéből számos előnye lehet annak, ha egy vállalkozás iskolaszövetkezet szervezésében biztosít munkát. Legális, biztonságos és minden szereplője számára rendkívül sok előnyt biztosít. Az iskolaszövetkezetek szervezésében rugalmasabb, könnyen mozgósítható, nagy létszámkapacitással rendelkeznek. A foglalkozás adminisztratív kötelezettségei is lényegesen egyszerűbbek a normál foglalkoztatóktól. Vállalkozási díjak tekintetében pedig jelentős megtakarítás jelentkezik. (pld: http://www.minddiak.hu/foglalkoztatoknak_sajatossagok.php - letöltve: 2012.12.25.)

Szociális szerepe az lehet a diákmunkának, ha a magyarországi gazdasági helyzet, valamint sok család szociális helyzete miatt nem tudja támogatni gyermekét a főiskolai tanulmányai alatt. Ezért sok diáknak kell munkát vállalnia az iskola mellett. A tandíj bevezetési terveze és a tanulmányokkal kapcsolatos költségek növekedése (kollégium, albérlet, tankönyvek, stb.) szükségessé teszik a diákok anyagi szerepvállalását a családi költségvetésben. A diákszövetkezeteken keresztül végzett munka szociális segítyt nyújthat jó néhány nappali tagozatos diák számára. (pld: http://www.minddiak.hu/foglalkoztatoknak_felelosseg.php - letöltve: 2012.12.25.)

2.1. A diákmunka kialakulása

Magyarország érdeme a diákszövetkezetek kialakulása, melyek az 1980-as évek gazdasági reformjai mentén jöttek létre. Az első ilyen szervezet az Universitas (pld: http://www.universitas.hu/hu/jo_tudni_ceginfo - letöltve: 2012.12.25.) volt, amely 1983-ban alakult a Budapest Közgazdaságtudományi Egyetemen. Célja az volt, hogy a diákok számára szervezett kereteken belül nyújtson munkalehetőséget. Ez lett az összes többi iskolaszövetkezet törzse, alapja.

„A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 7. § - a alapján a tagok gazdasági szükségleteinek kielégítése céljából szövetkezetet hozhatnak létre. A törvény 8. § - a nevesíti az „iskolaszövetkezetet”, mint szövetkezeti formát. Iskolaszövetkezet alapításához a törvény 10. § (5) bekezdése oktatási intézmény alapító tagként való részvételét rendeli. Az 56. § szabályozza, hogy a szövetkezeti tag személyes közreműködése munkaviszony keretében is történhet, ez esetben az Mt. vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, azonban lehetőség van a Pt. szerinti megbízási vagy vállalkozási jogviszony keretében való személyes közreműködésre is. A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) b) pontja alapján „az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagja” nem minősül biztosítottnak, így jövedelmüket nem terheli társadalombiztosítási nyugdíj, illetve munkaerőpiaci-járulék” (pld: <http://www.hrportal.hu/hr/a-munkaero-piaci-szolgaltatasok-jogi-problemai-a-diakmunka-20120329.html> - letöltve: 2012.12.25.) – tudhattam meg a www.hrportal.hu egyik cikke alapján. E feltételnek megfelelően megjelenhettek az iskolaszövetkezetek a munkaerő-piacon, hiszen az iskolaszövetkezeti tagok nagy előnnyel rendelkeztek, és az iskolaszövetkezetek költséghatékony módon tudtak munkaerőt biztosítani a cégek számára.

Az iskolaszövetkezetek, csak szövetkezetek formájában működhetnek, az öngondoskodás és a tagok demokratikus jogainak betartásával. Legalább 85%-ban nappali tagozatos diákokból kell állnia.

2.2. Az első szövetkezetek

A mai iskolaszövetkezetek az 1980-as években még más jelentőséggel működtek, de céljaik megegyeztek a mai szövetkezetekkel. 1986-ban született egy írás Ádám Jenőtől, amit a Pedagógia szemlében (ÁDÁM JENŐ (1986) Iskolaszövetkezet – pályaorientációs munka. Pedagógiai szemle, 36.évf.4.sz.p.382-384.) jelentettek meg, aki egy kialakuló iskolaszövetkezetről írt, és hogy ez a szövetkezet milyen fakultáció útján jelenhetett meg. Itt az iskolaszövetkezetet pályaorientációs nevelőmunkának nevezte. Véleménye szerint az iskolaszövetkezet jelentős szerepet töltött be a munkára nevelésben, az önkormányzó képesség kibontakoztatásában és fejlesztésében, a közéletiség és a demokratizmus gyakorlásában. Ezek az előnyök a mai diákszövetkezetek hivatalos oldalán is megtalálható, csak 21. századi verzióban. Továbbá állítása szerint olyan jelentős társadalmi igény és szükséglet kielégítéséhez is hozzájárulhat, mint a szövetkezeti szakemberutánpótlás-nevelés korai szolgálata és így hasznosan segíti az

iskola orientációs nevelőmunkáját. Ebben az időben ez az iskolaszövetkezeti mozgalom a pályára való tudatos és hatékony felkészítésére épült. Ez az iskola indította el elsőként a megyében és talán az országban a „kereskedelmi és vendéglátóipari ismeretek” fakultációt. A csoport oktatását a szegedi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézet szakoktatója vállalta el. Ennek a képzésnek a keretében először elméleti oktatást kaptak, majd a második tanévben gyakorlati feladatokat végeztek különböző kereskedelmi és vendéglátóipari egységekben, kabinetekben és iskolaszövetkezeti boltban.

Az említett fakultációval az iskolaszövetkezet alapjai szilárdabbá váltak, a szövetkezeti mozgalom korai megismerése és gyakorlata jelentős hatással volt a tanulóifjúságra. Akkoriban úgy gondolták, ez a képzés azért is jó, mert a tanulók zöme e szakterületeken folytatja tovább tanulmányait.

Véleményem szerint ez ma már nem jellemző, a diákok azt a munkát választják, amelyik elnyerte a tetszésüket vagy éppen amit kapnak. Viszont akkor is már és most is előnyt jelent a szakma megismerése, az alapvető szakmai ismeretek megszerzése mellett olyan fontos személyiségtulajdonságok kifejlesztése, mint az udvariasság, előzékenység, pontosság, becsületesség.

Schmidt Jenőné „Iskolaszövetkezet az Ormánság szélén” (SCHMIDT JENŐNÉ (1992) Iskolaszövetkezet az Ormánság szélén. Iskolakultúra, 2.évf.10.sz.p.71-73.) cikkében mutatta be egy diószviszlói kisközségben működő iskolaszövetkezetet. A Siklósi „Tenkesalja” ÁFÉSZ támogatásával létrejött iskolaszövetkezetet mutatja be. Véleménye szerint ez az iskolaszövetkezet hozzájárul az életre való előkészülethez, a tevékeny életre neveléshez. Csökkenti a szakadékot a felnőttek és a gyerekek társadalma között. Céljuk az volt, hogy a tanulóifjúság értelmes, hasznos, foglalkoztatásának újabb életközeli lehetőségét nyújtsa. Ez az iskola elősegítette az iskola és az élet, az oktatás és a termelőmunka összekapcsolását, egymáshoz való közelítését. Öt szakcsoportot alakítottak ki, akiknek az volt a feladata, hogy az iskola tanulóit ellássa friss péksüteményekkel, tejjel, kakaóval, iskolaszerekkel. Üzemeltettek diák-boltot, a zöldségtermelő szakcsoport az iskola gyakorlókertjét művelte, ezen kívül alakítottak méhészcsoportot és bőrdíszműves szakcsoportot. Ezek a szakcsoportok az eszközöket az ÁFÉSZ-től kapták. Ebben az időben az iskolaszövetkezetben való munka önkéntes volt. Szervezése, irányítása, a felmerülő igények kielégítése, önállósága, megfontoltságra, felelősségérzetre, lelkiismeretességre neveli a tanulókat.

Meglepő számomra, hogy már a '80-as években foglalkoztak a diákok jövőjével és fontos volt számukra, hogy felkészítsék a jövő generációját az életre. Szerintem nagyon jó volt az akkori iskolaszövetkezetek megjelenése és talán a fiatalok számára is más értelmet

nyert szövetkezeti tagként dolgozni. Akkoriban meg se fordult talán a fejükben, hogy azért dolgozzanak, hogy elmeheessenek szórakozni, vagy megvehessék a legjobb márkájú ruhát. Tisztelet a kivételnek annak, aki anyagilag rá van szorulva arra, hogy iskola mellett dolgozni kelljen neki.

A régebbi iskolaszövetkezetekhez hasonlítva a mai diákszövetkezetek célja, hogy nappali tagozatos diák számára a tanulmányi időbeosztásukhoz alkalmazkodó munkalehetőségek megszerzésével anyagi helyzetüket javítsák és későbbi elhelyezkedésüket megkönnyítsék munkatapasztalat-megszerzéssel. A diákszövetkezet a cégek/vállalatok igényei szerinti részfeladatokat vállal fel, és azt tagjaival, saját irányítással, de a partner szakmai felügyelete mellett látja el.

2.3. „Miért a diákmunka?”

(MÁSODY SZABOLCS (2005) Miért a diákmunka? Munkaügyi szemle, 22.évf.,6.sz.p.3.)

A munkaerőpiac fontos kiegészítő része a „diákmunka”, mely a felsőoktatási képzések elterjedésével és más szociológiai jelenségek miatt már régen túllépett a „nyári munka” jellegén. Az iskolaszövetkezetek legfontosabb előnye, hogy a nappali tagozatos diákokat számos kedvezménnyel tudják foglalkoztatni. Így bizonyos esetekben a cégek költséghatékony lehetőségekhez juthatnak. A kereslet a diákmunka iránt egyre nő, mivel Budapesten és környékén a cégek egyre nehezebben jutnak megfelelő munkaerőhöz, így az iskolaszövetkezetek szolgáltatásait igénybe vevők köre évről-évre bővül.

A megbízó cégek szinte minden területről kapcsolatban állnak a szövetkezetekkel. Tömegesen természetesen olyan területen alkalmazzák a diákokat, ahol nem számítható ki előre a szükséges létszám, illetve nagy az élőmunka igény, ugyanakkor elvárás a gyors és megbízható munkavégzés. Csomagolás, termékátcímkézés, borítékolás a leggyakoribb feladatkörök, de egyre több cég veszi igénybe a diákok segítségét irodai, adminisztratív területen, valamint komoly szaktudást igénylő feladatok megoldására is.

A megbízó cégek pénzt, időt spórolhatnak meg azzal, ha iskolaszövetkezet által foglalkoztatnak diákokat, mert a diákmunkaerő költsége jóval kedvezőbb, mint a főállású alkalmazottaké, mivel az iskolaszövetkezetek kedvezőbb feltételekkel alkalmazhatnak nappali tagozatos hallgatókat, illetve vállalkozói díjuk költségeként egy összegben elszámolható. A megbízó cégek létszámgigénytől függően 1-3 nap alatt kellő számú és képzettségű munkaerőhöz juthatnak.

2.4. Diákmunka egyenlő a munkaerő-kölcsönzéssel?

Tisztázni kell, hogy a diákmunka nem egyenlő a munkaerő-kölcsönzéssel. A munkaerő-kölcsönzés definiált fogalma a Munka Törvénykönyve (Egységes szervezetbe foglalt MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE magyarázatokkal a munkaadók számára a 2012. évi I. törvény alapján, MGYOSZ BUSIENESS HUNGARY 2012, p.161.) szerint: „az a tevékenység, amelynek keretében a kölcsönbeadó és a vele kölcsönzés céljából munkaviszonyban álló munkavállalót ellenérték fejében munkavégzésre a kölcsönvevőnek ideiglenesen átengedi (kölcsönzés)”.

Az iskolaszövetkezeti foglalkoztatás, azaz a diákmunka a hagyományos foglalkoztatáshoz és a munkaerő-kölcsönzéshez képest további jelentős előnyökkel és költség megtakarításokkal jár. Törvény is kimondja, hogy ha valaki iskolaszövetkezet tagjaként dolgozik, a tevékenység nem minősül munkaerő-kölcsönzésnek. (pld:<http://www.munkaugy.co.hu/diakmunka/diakmunka-es-munkaero-kolcsonzes-2012-ben/> - letöltve: 2012.12.25.)

Pár éve ellenségeskedés alakult ki a munkaerő-kölcsönzők és a diákszövetkezetek között a www.hrportal.hu (pld:<http://www.hrportal.hu/hr/beket-kotottek-az-iskolaszovetkezetek-es-a-kolcsonzok-20101126.html> - letöltve: 2012.12.25. egyik cikke szerint. A kölcsönzők többsége indokolatlan versenyelőnyt jelentő rejtett munkaerő-kölcsönzéssel vádolta meg az iskolaszövetkezeteket, melyek a munkára nevelésre és a fiatalok biztonságos munkavégzésére hivatkozva védtek kiváltságukat a járulégmentességükre irigykedő kölcsönzőkkel szemben. De ezt a megállapítást bizonyítani nem tudták és a békét kötötték az iskolaszövetkezetek és a kölcsönzők.

2.5. A diákok foglalkoztatásának munkajogi szabályai

(DR. HORVÁTH ISTVÁN (2011) Diákok foglalkoztatásának munkajogi szabályai. Önadózó 6.sz.p.4-6.)

A Munka Törvénykönyve (Mt.) szabályozza a munkavállalói jogalanyiség feltételeit. Az Mt. 72. §-a szerint – általános szabályként – munkaviszonyt munkavállalóként az létesíthet, aki 16. életévét betöltötte. Ettől eltérően munkaviszonyt létesíthet a 15. életévét betöltött, általános iskolában, szakiskolában, középiskolában nappali tagozaton tanulmányokat folytató tanuló az iskolai szünet alatt. Kivétel még: a tanköteles fiatal munkavállaló a gyámhatóság engedélye alapján, a külön jogszabályban meghatározott művészeti, sport-, modell- vagy hirdetési tevékenység keretében ennél alacsonyabb életkorban és nemcsak az iskolai szünet alatt

is foglalkoztatható. A 16 éven aluli fiatal munkavállaló munkaviszony-létesítéséhez törvényes képviselőjének engedélye is kell. Az erről szóló írásbeli nyilatkozatot a munkaszerződéshez kell csatolni.

A következő tisztázandó fogalom a fiatal munkavállaló fogalma. Az Mt. 72. § (3) bekezdése alapján a munkaviszony szempontjából fiatal munkavállaló az, aki 18. életévét még nem töltötte be. Ugyanakkor a fiatal munkavállalókra vonatkozó szabályok túllépnek a munkaviszony határain, ezért az Mt. következő szabályait kell alkalmazni:

- Az Mt. 72. §: „E rendelkezés szabályozza a munkaviszony létesítésének életkori feltételeit”.
- Az Mt. 76. § (3): „A munkaszerződés, ha a munkaviszony létesítéséhez hatósági engedély szükséges, csak az engedély beszerzését követően köthető meg”.
- Az Mt. 79. § (3)-(4): „Ha a munkaviszony létesítéséhez hatósági engedély szükséges, a munkaviszony legfeljebb az engedélyben meghatározott időtartamra létesíthető”.

A diákok foglalkoztatási formája leggyakrabban az egyszerűsített foglalkoztatás. A 2010. évi LXXV. törvény az egyszerűsített foglalkoztatásról (Jogtár Könyvtár – az egyszerűsített foglalkoztatásról, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., 2010) kimondja:

„**1. §** (1) E törvény szabályai szerint, egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony (a továbbiakban: egyszerűsített foglalkoztatás)

- a) mezőgazdasági, továbbá turisztikai idénymunkára vagy
- b) alkalmi munkára.

2. § E törvény alkalmazásában:

3. alkalmi munka: a munkáltató és a munkavállaló között

- a) összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napig, és
 - b) egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb tizenöt naptári napig, és
 - c) egy naptári éven belül összesen legfeljebb kilencven naptári napig
- létesített, határozott időre szóló munkaviszony.”

Egyszerűsített foglalkoztatás a szerződés megkötésével kell indítani és azt legkésőbb a munka megkezdéséig kell írásba foglalni. Nem létesíthető szerződés abban az esetben, ha egy másik munkaviszony áll fenn.

2.6. Diákmunka – adózási szabályok

(SZŰCS JÓZSEFNÉ (2011) Diákmunka – adózási szabályok. Önadózó, 6.sz.p.7-9.)

A munkaszerződéssel foglalkoztatott diákok keresete jövedelemnek minősül, és az erre vonatkozó szabályok szerint adóköteles. Az adókötelezettség megállapításánál a bérjövédelmet növelni kell az adóalap-kiegészítés összegével, és az így kiszámított adóalap után 16% a személyi jövedelemadó. A bérjövédlem után a diákokra is érvényes az adójóváírás. A diákoknak az adónyilatkozat vagy az adóhatóság közreműködésével egyszerűsített bevallást kell benyújtani, ha az adóévben más jövedelmük nem volt. A munkáltatónak, illetve a kifizetőnek a kifizetésről szóló összesített igazoláson tájékoztatnia kell a diákokat az adónyilatkozat lehetőségeiről.

2.7. XVII. fejezet

(Egységes szervezetbe foglalt MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE MAGYARÁZATOKKAL A MUNKAADÓK SZÁMÁRA a 2012. évi I. törvény alapján, MGYOSZ BUSINESS HUNGARY 2012, p.168-170.)

Az iskolaszövetkezet és tagja közötti munkaviszony különös szabályai

Az iskolaszövetkezeti tagság keretében történő, nappali tagozatos hallgatókra vonatkozó foglalkoztatási szabályok, az Európai Unióban egyedülálló módon, társadalombiztosítási járulék fizetése nélkül adnak lehetőséget a munkavégzésre. 2011. őszén a Munka Törvénykönyvébe önálló munkavégzési formaként került be az iskolaszövetkezeti foglalkoztatás.

„ **223. §** (1) Az iskolaszövetkezet (munkáltató) és a nappali tagozatos tanuló, hallgató tagja (munkavállaló) között harmadik személy (a szolgáltatás fogadója) részére nyújtott szolgáltatás teljesítése érdekében munkaviszony határozott időre létesíthető.”

Továbbá kimondja, hogy a munkaszerződésben meg kell határozni a munkáltató által vállalt feladatok körét, a munkavállalónak a szolgáltatás fogadójánál történő munkavégzési kötelezettsége teljesítésének tartalmára járó alaphérek legkisebb összegét, a felek kapcsolattartásának módját a munkavégzési kötelezettséggel nem járó időtartamra.

A munkavégzés megkezdésének feltétele, hogy a felek írásban megállapodjanak a szolgáltatás fogadójának személyében, a munkavégzési kötelezettség teljesítése során ellátandó munkakörben, az alaphérben, a munkavégzés helyében, a munkába lépés napjában, a munkavégzés tartamában.

A 224. § - ban arról írnak, hogy a szolgáltatás fogadója a munkavállalónak utasítást adhat. A szolgáltatás fogadója együttműködik a munkáltatóval, aki biztosítja a munkavégzés helyére történő belépést és tájékoztatja a munkavégzéssel kapcsolatos körülményekről.

225. § (1) azt mondja ki, hogy a munkaviszony a tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában megszűnik.

A Munka Törvénykönyvében a károkozást is részletezik. Károkozásért való felelősség polgári jogi szabályait kell alkalmazni.

2.8. A munkaszerződés

(A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE 2012. évi I. törvény A Munka Törvénykönyvéről,
Novissima Kiadó 2012., p.51-52.)

(Dr. Békés andrás, dr. Huszár éva: Munkaügyi ellenőrzés, munkaszerződések, UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft. 2004, p.23-25.)

A legbiztonságosabb a munkaszerződéssel végzett munka. A munkaszerződést írásba kell foglalni, még a munkavégzés megkezdése előtt. A munkaszerződés írásba foglalásáról a munkáltató köteles gondoskodni. A munkaviszony kezdete általában a munkába lépés napja, amelyet a felek a munkaszerződésben határoznak meg. A munkaszerződésben meg kell határozni a személyi alaphért, a munkakört, illetve a munkavégzés helyét. Meg kell jelölni a munkáltató pontos megnevezését, címét, a munkavállaló nevét, lakcímét, valamint a munkaviszony szempontjából lényeges adatokat. A munkaviszonyt a munkába lépésig be kell jelenteni az APEH részére. Ezzel a munkavállaló, még ha rövid ideig is tart a munkavégzés, jogokat szerez önálló társadalombiztosításra, és később, amikor nyugdíjba vonul, szolgálati időnek fog számítani. Mindig meg kell jelölni, hogy ki a főnök és kitől kapja az utasításokat. A munkaszerződés megkötésekkor kell a személyi igazolvány, az iskolalátogatási igazolás, a TAJ számot tartalmazó igazolvány, adókártya és 16 év alatt a szülői/törvényes képviselő írásbeli engedélye. Meg kell adni a bankszámlaszámot is, ha átutalással történik a fizetés. A munkaszerződés megkötésével létrejön a munkaviszony, amelynek eredményeképpen a munkáltató köteles betartani az általános munkajogi szabályokat, a fiatal munkavállalókra vonatkozó különleges munkajogi és munkavédelmi szabályokat is.

Legális lehetőség lehet még az alkalmi munkakönyvvvel történő foglalkoztatás is. Ehhez ki kell váltani a lakóhely szerint illetékes munkaügyi központ kirendeltségénél az alkalmi munkavállalói könyvet, ami ingyenesen kiváltható. Az alkalmi munkavállalói könyvvvel különböző ideig lehet dolgozni, vagy 5 napot egymás után, vagy egy hónapban 15 napot, illetve

egy éven belül 90 napot. Az is lehetséges, hogy egy éven belül több munkáltatónál vállaljon valaki alkalmi munkát, ebben az esetben, egy évben legfeljebb 120 napot lehet vállalni. A munkáltatónak kötelező közteherjegyet váltani és a könyvbe be kell ragasztani (ezzel igazolja az elvégzett munkát).

A fiatal munkavállalók külföldön az adott ország szabályai szerint vállalhatnak munkát. E szabályok országonként eltérőek lehetnek. Az Európai Unión belül külön irányelv szabályozza a fiatalok munkavállalók védelmét, ezért az uniós országokban jelentős eltérések nincsenek.

2.9. A diákmunkára és a fiatal munkavállalókra vonatkozó szabályok

(KRENOVSZKYNÉ LOVÁSZ ANDREA (2011) A diákmunka szabályairól röviden. Agrár-ágazat 12.évf.7.sz.p.14.)

16. életévét betöltött személy léphet munkaviszonyba munkavállalóként. Iskolai szünetek alatt az létesíthet munkaviszonyt, aki elmúlt 15 éves és iskolában, nappali tagozaton tanul. A 16 éves kor alatti személy munkavégzéséhez be kell szerezni a szülő (törvényes képviselő) hozzájárulását is. A 18. életévét be nem töltött személy fiatal munkavállalónak minősül, akire speciális szabályok vonatkoznak:

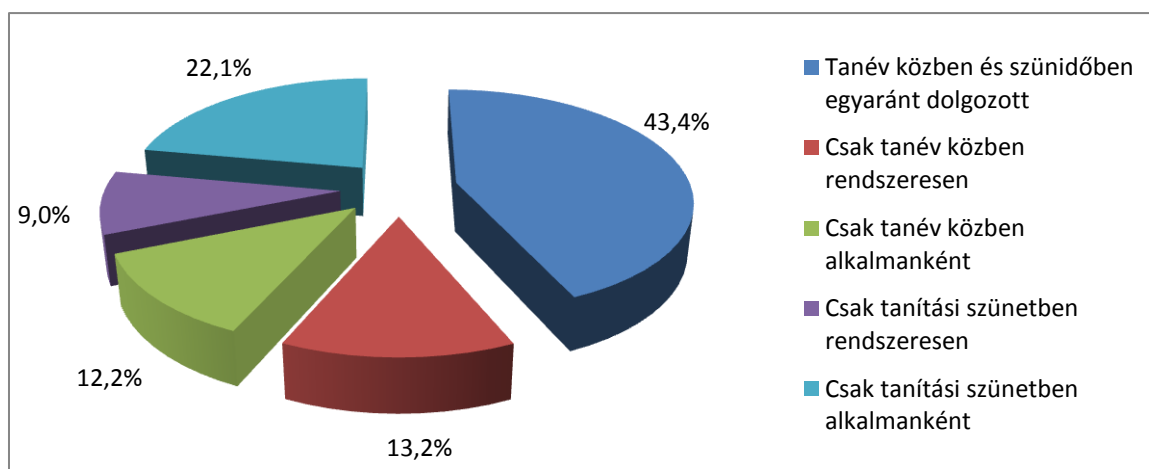
- A fiatalok ugyanazért a munkáért ugyanazt a munkabért kell megkapnia, mint egy felnőtt munkavállalónak.
- Kötelező a legkisebb munkabér, ami 93.000 Ft/hó, órabér alkalmazása esetén 535 Ft/hó.
- Fiatal munkavállalót nem lehet éjszakai munkára – este 22 óra és reggel 6 óra között – beosztani, nem kötelezhető ügyeletre és készenlétre.
- Foglalkoztatása előtt kötelező számára az előzetes egészségügyi alkalmassági vizsgálat.
- A fiatal munkavállalót nem szabad olyan munkára alkalmazni, amely testi alkatára, illetve fejlettségére tekintettel rá hátrányos következményekkel járhat.
- A napi munkaideje nem lehet több 8 óránál, a heti munkaideje legfeljebb 40 óra lehet.
- Minden 4 és fél órát meghaladó munkaidő esetén legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani a részére, viszont a munkáltató dönthet arról, hogy annak időtartama beleszámít-e a munkaidőbe vagy sem.

- Két munkanap között (az egyik napi munkavégzés és a másik napi munkakezdés között) legalább 12 órának kell eltelnie. Ezt az időt nem lehet lerövidíteni.

2.10. Statisztikák

Szakemberek szerint alapvetően két korosztály jelentkezik a diákszövetkezeteknél: a középiskolások és a felsőfokú intézmények, főiskolák, egyetemek hallgatói. A fiatalabbak (15-18) inkább kíváncsiságból, esetleg a társaság miatt vállalnak munkát, a felsőbb korosztály viszont alacsony ösztöndíjuk kiegészítésének érdekében. Mindez megmutatkozik a munkavégzés időtartamában is. A 15-18 évesek kizárólag nyári szünetben és jellemzően nem a két és fél hónapos időtartamra keresnek munkát, és amint összegyűlik a kellő pénz, abbahagyják a munkát, és már élvezik is a nyári szünet hátralevő részét. A nagykorúak viszont már nem csupán a vakáció ideje alatt dolgoznak, hanem tanévben is. (pld:<http://munkaugylevek.hu/2005/06/a-diakmunka-elonyei/> - letöltve: 2012.12.25.)

A KSH 2010. negyedévében készített egy felmérést (pld: A fiatalok munkaerőhelyzete - http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/ifjusag_munkaero_piac.pdf - letöltve: 2012.12.25.) a fiatalok munkaerő-piaci helyzetéről. 907 ezer fiataalt vizsgáltak meg, 15-29 éves, nappali tagozaton tanulók voltak, és ebből 20,9% mondta azt, hogy tanulmányai mellett az elmúlt egy évben valamikor dolgozott. Ez számokban kifejezve 189 ezer főt jelentett. Többségük (87,1%) 15-24 éves korosztályból került ki. A magasabb arányú foglalkoztatás egyáltalán nem, illetve a nem nappali tagozaton tanulókat jellemezte – állapította meg a kutatás.

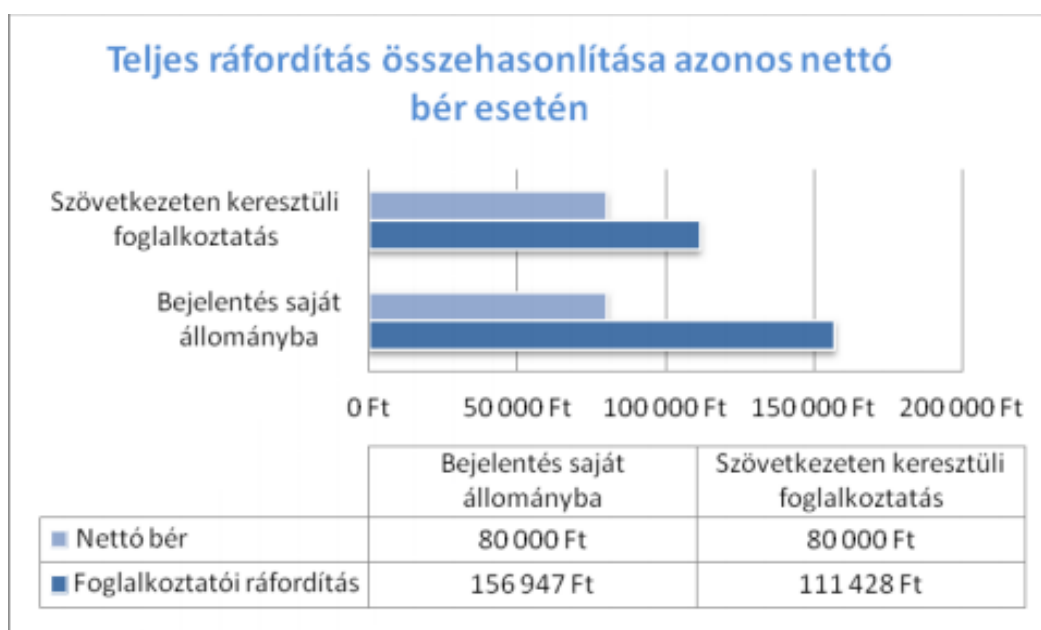


1. ábra: A 15-29 éves nappali tagozaton tanuló fiatalok tanulmányaik melletti munkavállalása az elmúlt 12 hónapban, 2010. IV. negyedév

Forrás: (pld:http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/ifjusag_munkaero_piac.pdf
- letöltve: 2012.12.25.)

A diákmunkát végzők közel fele (43,4%) tanév közben és szünidőben egyaránt végzett valamiféle munkát. További 25,4% csak tanév közben, míg 31,1% csak a szünidőben dolgozott. A nappali tagozatos tanulmányok mellett az év egészében munkát végző fiatalok (mintegy 82 ezer fő) 35,4%-a az év egészében rendszeresen, 45,9%-uk ugyancsak az év egészében, de kizárólag alkalmanként vállalt munkát. További közel egyötödük pedig hol rendszeresen, hol alkalmanként dolgozott. Önálló keresetet, illetve jövedelemszerzésre irányuló diákszövetkezet által közvetített munkákban, illetve egyéb munkákban egész évben 56,1%, illetve 47,4% dolgozott, csak szünidőben további 36,7%, illetve 48,4%, míg kizárólag a szorgalmi időszakban 7,1%, illetve 4,2% dolgozott.

A Mind-Diák Szövetkezet egy grafikon segítségével próbálja meggyőzni a cégeket, vállalatokat, miért alkalmazzanak diákszövetkezeteken keresztül diákokat. Ebben a táblázatban összehasonlítják egy diák és egy főállású munkatárs foglalkoztatásának költségeit azonos nettó munkabér mellett.

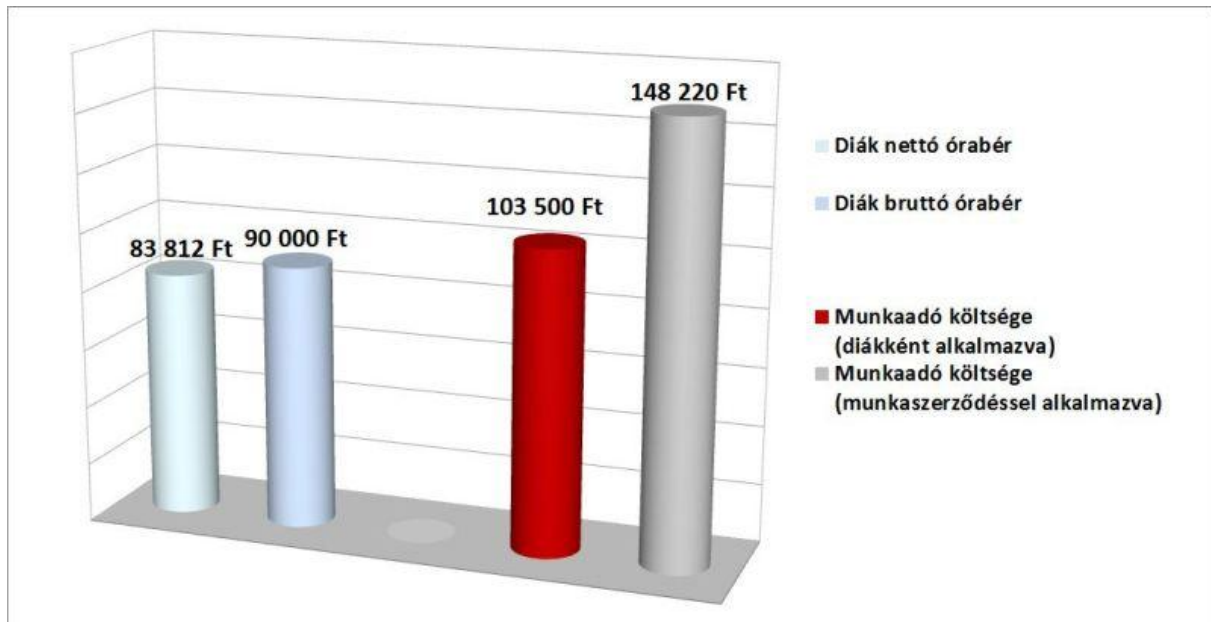


2. ábra: Teljes ráfordítás összehasonlítása azonos nettó bér esetén

Forrás:

(pld:http://minddiak.hu/downloads_public/dokumentumok/dilemmak_a_diakmunkaval_kapcsolatban_2012.pdf – letöltve: 2012.12.25.)

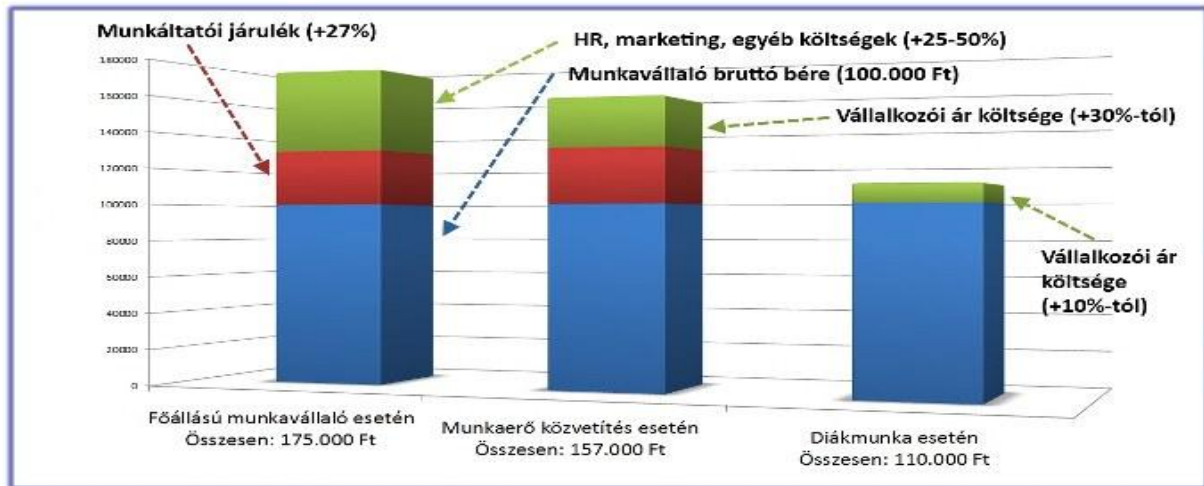
Az alábbi diagram is azt szemlélteti, hogy ha a bért a cég iskolaszövetkezeten keresztül fizeti ki, akkor 40-50%-ot is spórolhatnak a diák bérén, és az adminisztrációs költségek is csökkennek.



3. ábra: Adózási lehetőség szemléltetése egy példán keresztül

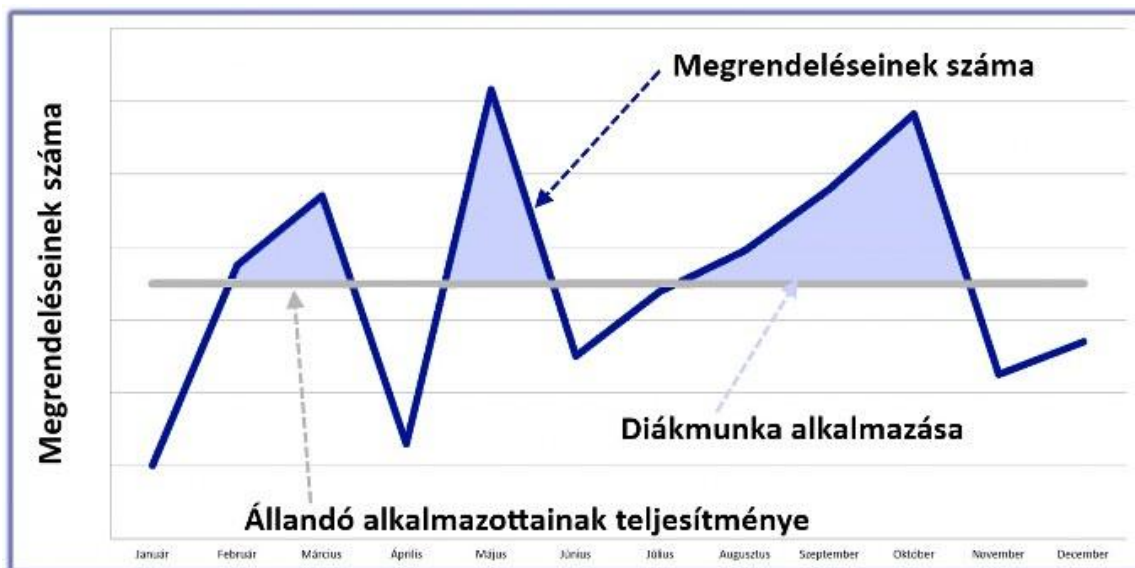
Forrás: (pld: www.frisssdiplomas.hu/index.php?s=2&f=34 – letöltve: 2012.12.25.)

A negyedik ábra egy átlagosan bruttó 100.000 Ft-ot kereső munkavállaló és a diák-munka költségeit hasonlítja össze. A diagram jól szemlélteti a diákmunka versenyelőnyét a másik két példával szemben. A cégek 30-40%-ot takaríthatnak meg a bérköltségeken. A diákmunka alkalmazása során jelentősen csökkennek a HR és marketing költségek.



4. ábra: A normál munka, a közvetített munka és a diákmunka költségszerkezetének összehasonlítása,

Forrás: (pld: <http://nymemobilitas.hu/cegeknek-munkaltatoknak> - letöltve: 2012.12.25.)



5. ábra: A diákmunkaerő optimális alkalmazása,

Forrás: (pld: <http://nymemobilitas.hu/cegeknek-munkaltatoknak> - letöltve: 2012.12.25.)

Az utolsó ábra pedig egy átlagos termelést végző vállalat ingadozó megrendeléseit és az ezzel együtt járó munkacsúcsokat ábrázolja. Diákok alkalmazása a kékkel jelölt sávokban indokolt, hisz így a termelés fokozható jelentős munkaerő bővítés nélkül.

2.11. A diákmunka előnyei

(pld: http://castaldo.hu/szemelyzetiszolgalatas/?page_id=15 – letöltve: 2012.12.25.)

Előnyei annak, ha valaki iskolaszövetkezeten keresztül vállal diákmunkát:

- Legális munkavégzési forma, adózott bérkifizetés;
- a feketemunka arányát jelentősen csökkentő piaci tényező;
- könnyebb elhelyezkedés és beillesztés a tanulmányokat követően;
- öngondoskodás kialakítása a tagokban;
- munkatapasztalat-szerzési és kapcsolatépítési lehetőség;
- változatos, tanulmányi elfoglaltságok időbeosztásához alkalmazkodó munkalehetőségek;
- legmagasabb nettó jövedelemhányad.

Miért éri meg a cégeknek diákszövetkezeten keresztül foglalkoztatni diákokat?

A diákszövetkezetek legfontosabb előnye, hogy a nappali tagozatos diákokat számos kedvezménnyel tudják foglalkoztatni. Így a rövid, de intenzív időtartalmú, szezonális munkahelyek esetén mindenképpen költség-hatékony lehetőségekhez juthatnak a szolgáltatást igénybe vevő cégek. A megbízó cégek pénzt és időt spórolhatnak meg azzal, ha diákszövetkezet által foglalkoztatott diákmunkaerőt alkalmaznak, hiszen a diákmunkaerő költsége jóval kedvezőbb, mint a főállású alkalmazottaké, mivel a diákszövetkezetek sokkal kedvezőbb feltételekkel alkalmazhatnak nappali tagozatos hallgatókat, illetve vállalkozói díjuk költségként egy összegben elszámolható. Mivel a diákok a diákszövetkezetek alkalmazottjai, így az adminisztrációs terhek, munkajogi kötelezettségek, egyaránt a szövetkezeteket érinti.

Az diákszövetkezetek garanciái:

- Ellenőrzött, biztonságos munkavégzési helyek,
- hatóságok által rendszeresen ellenőrzött tevékenység,
- a piaci szereplők által elfogadott, és a diákok életébe, költségvetésébe beépült rendszer;
- önrendelkezés,
- az Alkotmány a szövetkezeteket kiemelten támogató intézményként értelmezi.

2.12. Magyarországon létrejött, diákok érdekeit képviselő szövetségek

Magyarországon 2 szövetség jött létre, akik a diákok érdekeit képviselik. E szövetség a Diák vállalkozások Országos Érdekképviselői Szövetsége (DiákÉSZ) és az Iskolaszövetkezetek Országos Szövetsége (ISZOSZ).

A DiákÉSZ (pld: <http://diakesz.hu/> - letöltve: 2012.12.25.) 1991-ben jött létre, annak érdekében, hogy javítsa az iskolai szövetkezetek működésének társadalmi és gazdasági feltételeit. Ez a szövetkezet a diákok érdekében jött létre. Feladata, hogy biztosítsa az iskolaszövetkezetek általános érdekvédelmét, a szakmai segítségnyújtást az iskolaszövetkezetek számára a jogszabályok közti eligazodásban és azok betartásában. Feladatuk továbbá a diákok érdekeit jogilag, erkölcsileg, etikailag sértő diákszövetkezetek elleni fellépés.

Az ISZOSZ (pld: <http://www.iszosz.hu/> - letöltve: 2012.12.25.) 2008-ban alakult meg, közvetlen tagsággal rendelkező iskolaszövetkezetek és szociális szövetkezetek, valamint ezek tagjai érdekeinek védelmére, képviseletre létrehozott, szövetségi rendszerben működő társadalmi szervezet. Az ISZOSZ feladata, hogy feltárja a tagjai érdekeit, érvényesítse, képviselje azokat, elsősorban a jogszabályalkotás során, valamint az országos hatóságok előtt, továbbá elősegítse a tagok gazdasági tevékenységét, ennek keretében szolgáltatásokat nyújtson. Kiemelt célja a tagszervezetek törvényes és etikus működésének támogatása, ellenőrzése, a munkát vállaló diákok és a megbízóik védelme.

Szerintük hangsúlyozni kell, hogy az iskolaszövetkezetekben dolgozó diákok nemcsak pénzt keresnek, hanem megismerik a munkavégzés törvényi hátterét, megtapasztalják, milyen egy munkaszervezetben dolgozni, reggel 6-ra vagy 8-ra pontosan, a munkaidő kezdetére beérni a munkahelyre.

2.13. Külföldi diákmunka

(pld: <http://www.hrportal.hu/index/index.phtml?page=article&id=66683> – letöltve: 2012.12.25.)

Azért döntöttem úgy, hogy a külföldi diákmunkáról is írok, mivel egyre közkedveltebbé válik ez a lehetőség is, és egyre több magyarországi diákszövetkezeten keresztül különböző külföldi munkákat lehet találni.

Nagyon sok diák dönt úgy az iskolaév végénél, hogy dolgozni fog, amihez kitűnő lehetőséget nyújtanak a helyi diákszövetkezetek. De vannak vállalkozóbb szelleműek, akik külföldön próbálnak szerencsét. A lehetőségek száma nagyon sok, legfőképpen az angolul beszélők tudnak elhelyezkedni leghamarabb Angliában vagy az Egyesült Államokban is. Nagy fi-

zetésre azonban nem lehet számítani, a legnagyobb profit a külföldi munkatapasztalat és a nyelvtudás. Nagyon hamar el kell kezdeni a keresést, mert a munka megszervezése több hónapot is igénybe vehet. A fiatalok legkönnyebben az Európai Unió EURES portálja segítségével találhatnak diákmunka-lehetőségeket. Főleg a vendéglátóipar kínál munkát – konyhai kisegítő, pincér, pizzafutár, recepciós pozíciókban.

A különböző országokba kétféleképpen juthatnak ki a diákok: önállóan, illetve közvetítő útján. A közvetítő által kínált munka lehet a legegyszerűbb. Legfontosabb előnye az, hogy biztosítják a fiatalok számára a munkát, szállást, repülőjegyet. Ez a diákoknak 70-150 ezer forintjába kerül.

Az angol munkaadók diákmunkáért minimálbért fizetnek. 2008-ban óránként 5,52 fontot kaptak óránként, ebből az alkalmazottak adózás után 4,7 fontot kaptak kézhez. Tehát egy hónapban, 40 órás munkahéttel számolva összesen 752 fontot (256 ezer forintot) kereshettek meg.

A www.kisalfold.hu „Világszerte dolgozó diákok” (pld: http://www.kisalfold.hu/kulfoldi_olvasok_jelentese/vilagszerte_dolgozo_diakok/2161109/ - letöltve: 2012.12.25.) cikkében külföldi magyar diákokat kérdeztek meg arról, mi a véleményük arról az országról, ahol élnek, hogy a diákok az iskolai szünetben munkát vállalnak. Milyen lehetőségek vannak? Milyen munkát kaphatnak? Mennyit tudnak keresni? És végül mire költik a megkeresett pénzt.

Egy Augsburgban élő fiatal azt nyilatkozta, hogy Németországban a családi szituációtól függ dolgozik-e egy diák. Ha van elég pénz, nem keres munkát, viszont napjainkban elég kevés családról mondható el az, hogy van elég pénzük. A fiataloknak jól jön a pénz a továbbtanulásra, szabadidős programokra. Főleg alacsony órabéren dolgoznak. A fiúk inkább a fizikai munka mellett döntenek, hurcolkodásnál, építkezésnél, futárnál segítenek. A lányok háztartásban vagy irodában segédkeznek. Mindkét nemre jellemző munkakör lehet a szupermarketekben a pénz- és pénztárgép-kezelés, raktárakban, McDonald's és hasonló cégeknél végzett munka. 5-10 eurót tudnak megkeresni óránként. A legtöbb pénzt a fiatalok arra költik, amit szüleik nem tudnak megvenni.

Olaszországban a korábbi évekhez képest sokkal kevesebb az ajánlat, ugyanakkor sokkal nagyobb a felnőtt, nem diák álláskereső száma. A cégek szezonális munkákra alkalmaznak diákokat. Például paradicsom-feldolgozó üzemekben, uszodákban, éttermekben, pizzeriákban. A nyári munkát kereső diákok többsége tengerparton, hegyekben próbálkozik, szállodákban, fagyizókban, kávézóknál, butikokban. Azok az egyetemisták akik év közben is szeretnének dolgozni, nemcsak a szünetekben, ők hétfőként outlet üzletekben vagy felszol-

gálóként dolgoznak, de van olyan is aki korrepetálást vállal. Legtöbbsen az összegyűjtött pénzből az albérletüket fizetik ki vagy szórakozásra költik.

Dél-Svédországban, ezen belül is Lund-ban sok diák tanul, hiszen ott van a Lund University, Európa egyik legjobb egyeteme. Az itteni diákok döntő része időszakosan vagy egész évben dolgozik. A legalacsonyabb fizetést kapják. A vállalatok előnyt kapnak, ha alkalmazák a diákokat. Az egyetemisták nagy része a tanulmányainak, lakhatási körülményeinek és a megélhetésének a javításáért dolgozik. Lehetséges munkakörök: kiszolgálás, felszolgálás, takarítás, informatika.

Londonban a nyári szünetre, tanév közben, hétvégére is jellemző a diákmunka. És nemcsak a főiskolások körében, hanem már a 14-15 éves korosztály körében is. Itt hivatalosan 13 éves kortól lehet munkát vállalni. Bár kortól függ milyen munkát kapnak a diákok. A megszerzett pénzt inkább szórakozásra költik el a fiatalok.

Kaliforniában sok diáknak szüksége lenne pénzre, főleg a nyári szünetekben, viszont nehéz munkát találni. Ideiglenes munka a gyorsvendéglőkben van, de ott is kevés az ajánlat. A kezdő munkás a minimum óráért kapja, amit a diákok elsődlegesen szórakozásra költenek el, viszont sokaknak kell készülnie a továbbtanulásra, mert drágák az egyetemek, főiskolák, tankönyvek.

Hamburgban nagyon elterjedt, hogy a diákok a nyári szünetben munkát vállalnak. Különösen a bevásárlóközpontokban kapnak állást. A fiúk inkább fizikai munkát végeznek, a lányok szívesen alkalmazzák a vendéglátásban. Idénymunkásokra a mezőgazdaság is igényt tart. A középiskolás diákok újságot hordanak ki, az időseknek boltba mennek. Elterjedt diákmunka-feladat a kutyasétáltatás, pázsit nyírás, újság felolvasás.

3. DIÁKSZÖVETKEZETEK BEMUTATÁSA MAGYARORSZÁGON

3.1. Országos diákszövetkezeti lista

(pld: <http://www.iskolaszovetkezetek.hu/index.php/orszagos-diakszoevetkezet-lista.html> - letöltve: 2012.12.25.)

1. Meló-Club Iskolaszövetkezet – www.meloclub.hu

- Kecskemét, Szeged

2. Fűrge Diák Iskolaszövetkezet – www.furgediak.hu

- Szeged, Békéscsaba, Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc, Szolnok, Gyöngyös, Gödöllő, Kecskemét, Pécs, Kaposvár, Zalaegerszeg, Veszprém, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr, Szombathely

3. Meló-Diák – www.melodiak.hu

- Baja, Békéscsaba, Cegléd, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Jászberény, Kaposvár, Kecskemét, Marcali, Miskolc, Nagykanizsa, Nagykőrös, Nyíregyháza, Pápa, Pécs, Siófok, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szolnok, Szombathely, Tatabánya, Veszprém, Zalaegerszeg

4. MELÓ-DEPÓ 2000. Iskolaszövetkezet – www.melo-depo.hu

- Szeged, Kecskemét, Kiskunhalas, Dunaújváros, Budapest

5. Rébusz Iskolaszövetkezet – www.rebusz.hu

- Budapest, Szombathely

6. Multi Job Iskolaszövetkezet – www.multijobisz.hu

- Sopron, Székesfehérvár, Budapest, Dunaújváros, Nyíregyháza, Debrecen

7. MUTI-COOP Diák- és Iskolaszövetkezet – www.multi-coop.hu

- Budapest

8. Con-Work Iskolaszövetkezet – www.conwork.hu

- Budapest

9. EU-DIÁKOK Iskolaszövetkezet – www.eudiakok.hu

- Budapest

10. Pannon-Work Iskolaszövetkezet – www.pannonwork.hu

- Győr, Mosonmagyaróvár, Sopron, Szombathely, Tatabánya, Esztergom, Komárom, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pécs, Budapest, Miskolc, Veszprém, Pápa, Salgótarján, Kaposvár, Debrecen, Eger, Székesfehérvár, Szolnok

11. Diák-Meló Miskolci Iskolaszövetkezet – www.diakmelo.hu

- Miskolc

12. Karrier Diáksegítő Iskolaszövetkezet – www.karrierdiak.hu

- Budapest

13. Worklandplus Iskolaszövetkezet – www.worklandplus.hu

- Budapest

14. JOBB KEZEK Iskolaszövetkezet – www.jobbkezek.hu

- Budapest

15. Joker-Diák Munkaerőszervező Iskolaszövetkezet – www.jokerdiak.hu

- Debrecen

16. Schönherz Iskolaszövetkezet – www.schonherz.hu

- Budapest

17. Márton Áron Diákszövetség – www.mads.hu

- Budapest, Nyíregyháza

18. Mind-Diák Szövetség – www.minddiak.hu

• Baja, Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Gödöllő, Kaposvár, Kecskemét, Mátészalka, Miskolc, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Veszprém, Zalaegerszeg

19. Pensum Diákmunka Iskolaszövetség – www.pensum.hu

• Budapest, Győr, Kecskemét, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Zalaegerszeg

20. STUDENT Iskolaszövetség – www.student.hu

- Budapest

21. Melange Iskolaszövetség – www.melange.co.hu

- Székesfehérvár, Veszprém

22. Öt csillagos Iskolai Szövetség – www.otcsillagos.co.hu

- Szeged, Budapest, Kecskemét, Debrecen

23. Biztos Pont Diákszövetség – www.biztospont.hu

- Budapest

24. Diák Navigátor Iskolai Szövetség – www.diaknavigator.hu

- Székesfehérvár, Dunaújváros, Debrecen, Jászberény, Kecskemét

25. DMS Diákmunka - www.dmsbp.hu

- Budapest

4. Diákmunka szövetkezetek Szegeden

Szegeden 7 diákszövetség nyújt segítséget a munkát vállalni akaró diákoknak, fiataloknak. Minden szövetségnek van honlapja, ahol információt nyújtanak magukról, és megtalálhatóak az aktuális munkák is, amire jelentkezni lehet. Ezek a szövetkezetek a következők:

1. Meló-Club Iskolaszövetség
2. Meló-Diák
3. Mind-Diák Szövetség
4. Fűrge Diák Iskolaszövetség
5. Meló-Depó 2000. Iskolai Szövetség

6. Pensum Diákmunka Iskolaszövetkezet

7. Öt csillagos Iskolai Szövetkezet

4.1. Meló-Club Iskolaszövetkezet (pld: <http://meloclub.hu/> - letöltve: 2012.12.25.): 6722

Szeged, Honvéd tér 5/b

A következő munkatípusokban tudnak elhelyezkedni a diákok:

- Munkák gyárban, raktárban: ezt a munkakört a dolgozni vágyó fiatalok gyárakban, ipari létesítményekben, üzemekben, raktárcsarnokokban végzik. Három műszakban (6-14 h, 14-22 h, 22-6 h) lehet dolgozni. A munkát gépek között, szalag mellett végzik. Konkrét feladatok: csomagolás, rakodás, előkészítés, festés, selejtválogatás.



20.kép. Meló-Club Iskolaszövetkezet logója

- Mezőgazdasági munkák: a diákok üvegházakban, gyümölcsösökben, szántóföldeken dolgoznak. Ezt a munkát a későn kelők nem annyira szeretnék, mert reggel kora kezdés van és általában csak délelőtti munkavégzés, viszont pozitív, hogy utána a napja szabad lehet. Befolyásoló tényező a változatos időjárási körülmények. Konkrét munka: gyümölcszedés, címerezés, kapálás.

- Kereskedelmi egységekben végzett feladatok: hipermarketekben, supermarketekben, boltokban végzendő feladat. Több műszakos beosztás van. Fontos a sok türelem és a kedveség. Főbb feladatok: árufeltöltés, csomagolás, pénztáros, takarítás, leltározás.

- Vendéglátó-ipari munkák: éttermekben, kávézókban, klubokban, rendezvényeket lehet dolgozni. Délutáni és esti beosztás van. Mivel emberek között végzendő feladat, ezért fontos a türelem, kitartás és a higiéniai előírások betartása. Feladatok: pohárszedés, felszolgálás, pul-tos, takarítás, mosogatás, konyhai kisegítés.

- Terjesztés, szórólapozás: a szórólapokat közterületen, lépcsőházakban, járművek közelében kell terjesztetni, osztogatni. Ez a munkatípus azért lehet kedvező, mert az időt sokszor saját magának oszthatja be az illető. Fontos szempont a jó helyismeret, kerékpár és a térkép. Konkrét munkavégzés: szórólapterjesztés, újság kihordás, szórólap osztogatás.

- Hosztesz, promóció: közterületeken, rendezvényeken, kereskedelmi egységekben, szórakozó helyeken kell dolgozni. Vegyes beosztású. Fontos a jó kommunikációkészség és a higiéniai előírások betartása. Fő feladat: kóstoltatás, animátor, hosztesz.

- Telefonos, call-centeres munkák: irodákban végzendő munka. Több műszakos munkarendű. Fontos a jó kommunikációkészség és a türelem. Feladatai: telefonos ügyfélfogadás, hibabejelentés, értékesítés.

- Titkársági, ügyviteli feladatok: itt is irodában kell dolgozni. Általában délelőtti beosztás a jellemző. Fontos a számítógépes ismeret, a pontosság és a megbízhatóság. Végzendő feladatok: adatrögzítés, gépirás, dokumentum-szerkesztés, iktatás, levelezés.

- Fordítás, tolmácsolás: üzemekben, irodákban, rendezvényeken, otthon lehet dolgozni. Jellemzően délelőtti beosztású. Fontos szempont a kiváló nyelvtudás, pontosság és a jó kommunikáció. Feladatok: fordítás, tolmácsolás, szakfordítás.

- Programozás: a diákok irodákban és otthon dolgozhatnak. Vegyes beosztású. A kiváló számítástechnikai ismeretek fontosak. Programozni lehet, weblapot készíteni és programot tesztelni.

- Kreatív munkák: itt is irodában és otthon lehet dolgozni. A rugalmas beosztás jellemző. Fontos a jó kezűgyesség, számítástechnikai ismeretek, kreativitás és az önállóság. Fő feladat: web grafika és fotózás.

4.2. Meló-Diák (pld: <http://www.melodiak.hu/hu/> - letöltve: 2012.12.25.): 6722 Szeged, Vitéz u. 32.

Ez a szövetkezet budapesti központtal rendelkezik. Állításuk szerint megalakulásuk óta piacvezető, országosan 40 irodával rendelkeznek és évente 45.000 diák számára biztosít munkalehetőséget.



- Fizikai munkák: csomagolás, raktárosi feladatok, gépkezelés, rakodás, pakolás, borítékolás, címkézés, időnyjellegű munkák, egyéb fizikai munkák;

21.kép. Meló-Diák logó

- Telefonos munka: telemarketing, ügyfélszolgálat, call-center;
- Adminisztratív, irodai feladatok: irodai kisegítői feladatok, adatrögzítés, iratrendezés, recepció, titkárnői feladatok;

- Marketing és piackutatás: fogyasztói megkérdezések, terméktesztek, próbavásárlások, statisztikai felmérések, adategyeztetések, pontosítások;

- Gyorséttermi munka: konyhai feladatok, felszolgálat, pénztárosi munkák;
- Áruházi munka: bolti árufeltöltés, pénztárosi feladatok, leltározás, eladói feladatok;
- Promóciós feladatok: hostess és host szolgálat, termékminta átadások, szállítások, szórólaposztás, árvizsgálat, konkurencia vizsgálat;

- Szórólapterjesztési munkák: szórólap, újság, katalógus terjesztés;
- Nyelvigényes munka: tolmácsolási, fordítási feladatok, idegen nyelvű asszisztensi feladatok, idegenvezetés, nyelvoktatás;
- Szakmai: informatikai, pénzügyi, közigazgatási feladatok, marketing/PR/HR, műszaki és egyéb szakmai munkák.

A szegedi iroda aktuális állásajánlatai (2012.10.22.) a csomagolás és dobozgyárban dolgozás. Olyan nappali tagozatos diák jelentkezését várják, akik 18 év feletti és heti 2-3 alkalommal tudnak menni dolgozni. Két műszak van, 6-14 és 14-22 óra között, hétfőtől péntekig. Ez a munka Szeged külterületén van. A fizetés 535 Ft/óra. A másik munkalehetőség Hódmezővásárhelyen van, és délelőtti műszakba keresnek könnyű fizikai munkára diákokat. A munkaidő 5:30-14:00 és a fizetés 450 Ft/óra.

4.3. Mind-Diák Szövetkezet (pld: <http://www.minddiak.hu/> - letöltve: 2012.12.25.) 6720 Szeged, Dózsa György u. 2.

A szövetkezet 1993-ban alakult, céljuk, hogy egyetemi, főiskolai és középiskolai tanulók részvételével és szervezésében szakmai és időszakos tevékenységet lásson el. Feladatuknak érzik, hogy a megbízóik igényeihez igazodva megtalálják a helyes megoldást, hogy a munkát vállaló diákok tanulmányaik ideje alatt és ahhoz igazodva, megfelelő munkalehetőséghez jussanak. Fontos számokra, hogy munkatapasztalatot szerezzenek, segítve ezzel a pályakezdés nehézségeinek leküzdését. Havi átlagos diáklétszámuk: 900 fő, éves foglalkoztatott diáklétszám: 6100 fő.



22.kép. Mind-Diák logó

Ez a szövetkezet is budapesti központtal működik, a következő munkákat ajánlják a diákoknak:

- Adminisztratív
- Telefonos
- Könnyű fizikai
- Betanított
- Promóciós
- Tolmácsolás, fordítás

Szegeden jelenleg 3 db munkát hirdetnek. Ilyen az árufeltöltés, telesales munkák és ügyfélszolgálati munkatárs. Mindegyiknél elvárás a 18 év feletti kor. 6-8 órát kell dolgozni 535 Ft/óra órabérért.

4.4. FÜRGE DIÁK Iskolaszövetkezet (pld: <http://www.minddiak.hu/> - letöltve: 2012.12.25.)
6722 Szeged, Attila u. 17-19. I. em. 20. ajtó

1994-ben alapították, 30.000 taggal rendelkezik. Évente 24.000 diák fordul meg náluk munkavállalóként. Évente több mint 1.500.000.000 Ft a kifizetett diákmunkabér. 18 irodából áll az országos hálózata. Céljuk, hogy fiatalok képezzenek a munkavállalók és a munkaadók között. Különös figyelmet fordítanak a fiatalok tapasztalatszerzési és elhelyezkedési lehetőségeikre.



23.kép. FÜRGE DIÁK logó

Legfrissebb munkaajánlataik Szegeden (2012.10.22.):

- „Fürödj velünk tejben-vajban” – anyagmozgatás fiúknak Szegeden: élelmiszeripari csomagolás és anyagmozgatás.
- „Dolgozz az üveghegyen innen” – üveglapok összeillesztése Szeged mellett: hőálló üveglapok összeillesztése és ragasztása Szeged-Szőregen.
- Pénztárosi munka Hódmezővásárhelyen
- Animátort keresnek Makóra: programok, játékos feladatok, sportvetélkedők, aktív kapcsolódási lehetőségek szervezése és lebonyolítása gyerekek részére, játékos formában.
- „Válogassunk magokat!” – Szeged melletti munkavégzés (Szeged-Szentmihály): vetőmag szárítás, válogatás, mérés.
- „Eljött a betakarítás ideje” – őszi mezőgazdasági munkák Szeged mellett: betakarítás, magválogatás, csávázás, címkézés, csomagolás.
- „Itt van az ősz, itt van újra...!” – kinti és benti mezőgazdasági munka Szeged mellett: A feladat kültéren a betakarítás, (törés, pakolás), bent a magválogatás, csávázás, elektromos morzsoló használata, címkézés, kukoricaszemek zacskózása.
- Dehidratált élelmiszerek csomagolása Szeged mellett: késztermékek csomagolása, dobozolása és címkézése.
- „Kedves FÜRGE fiú! Ráérsz délutánonként 4 órában és szereted a rendet???” – raktár rendezés Szegeden.
- „Szeretsz szerepelni és jól bírod a meleget?” – szórakoztató szauna feltöltés Makón.
- Irodai adminisztráció – Szeged

- „3 x 3 = szendvicsember” – hirdetői feladatok ellátása Szegeden: italbolt reklámozása hirdetőköpenyben (Szendvicsember) Szeged közterületein.

4.5. Meló-Depó 2000. Iskolaszövetkezet (pld: <http://www.melo-depo.hu/> - letöltve: 2012.12.25.): 6722 Szeged, Vitéz u. 20.

A Meló-Depó több éves szakmai tapasztalattal rendelkezik a diákmunka szervezés területén. Közel 25 témavezető/projektvezető dolgozik 4 megyében (Pest, Csongrád, Fejér, Bács-Kiskun) és 5 irodában.



Aktuális munkáik Szeged és környékén:

- HR asszisztens: munkavállalókkal és megrendelőkkel való kapcsolattartás, adminisztráció, e-mail, fax és posta kezelése, álláshirdetések feladása, toborzás, kiválasztás, beosztások elkészítése, be- és kiléptetéshez szükséges adminisztrációs feladatok nyomon követése, hónap végi zárások előkészítése;
- Telefonos ügyfélszolgálati munka;
- Építőipari segédmunka;
- Fizikai munka: könnyebb munkaként csomagolás, nehezebbként pakolás;
- Szórólapozás, plakátolás.

24.kép. Meló-Depó logó

4.6. Pensum Diákmunka Iskolaszövetkezet (pld: <http://pensum.hu/> - letöltve: 2012.12.25.): 6722 Szeged Batthyány u. 35/A I/3.

Munka jellege:

- Irodai diákmunka
- Könnyű fizikai munka
- Szaktudást igénylő munka



25.kép. Pensum logó

Jelenleg Szegeden egyáltalán nem hirdetnek munkát. Ez a szövetkezet is Budapest központtal működik.

4.7. Öt csillagos Iskolai szövetkezet (<http://otcsillagos.co.hu/> - letöltve: 2012.12.25.): 6722 Szeged, Boldogasszony sgt. 17.

A szövetkezet 1999. májusában alakult. Tevékenységi körei: diákmunkaerő-szervezés, munkaerő foglalkoztatás, bedolgozói, bér munka vállalása. Szere-



26.kép. Öt csillagos Iskolai Szövetkezet logó

pe: egyetemi-, főiskolai hallgatók, középiskolai tanulók részére munkalehetőség biztosítása és pályakezdeként való elhelyezkedésük segítése. Az itt dolgozó diákok napi tapasztalatokat szereznek vállalászási ismeretekből, szakmai folyamatokról, és ezáltal a gyakorlati életben nélkülözhetetlen készségekhez és elméleti ismeretekhez jutnak.

Aktuális munkáik (2012.10.22):

- Áru összekészítés, anyagmozgatás (Szeged),
- Anyagmozgatás (Hódmezővásárhely).

4.8. Véleményem a szegedi diákszövetkezetekről

Összegezve a szegedi diákszövetkezeteket elmondhatom, hogy külső benyomás alapján nem mindegyik szövetkezet nyerte el a tetszésemet. Én szegedi diákszövetkezetnél nem vagyok beregisztrálva, ezért többet nem tudok elmondani róluk, hogy kedvesek-e, milyenek a munkák, stb. Viszont véleményem szerint, aki friss munkavállalóként fel megy a honlapjukra, hogy szétnézzen milyen munkát ajánlanak neki, pár következtetést le tud vonni.

A Meló-Club Iskolaszövetkezetéről kettős véleményem van. Tetszett, hogy az oldaluk fiatalos, jól meg van csinálva, és az is, hogy munkatípusonként leírják, milyen munkát tud a diák elvállalni és még jellemzést is adnak. Viszont kerestem az aktuális munkákat, vajon hol lehet akkor konkrétan dolgozni. De ezt nem találtam. Valószínűleg fel kellene keresnem őket, regisztrálnom, és ha lesz egyszer valamilyen munka esetleg felhívnak. Szóval ez egyáltalán nem volt szimpatikus.

A következő szövetkezet a Meló-Diák volt. Itt csak Szeged mellett tudnának adni munkát, és mint kisteleki lakos, valószínűleg nem tudnám megtenni azt, hogy reggel elmenjek Mártélyra vagy Hódmezővásárhelyre, szóval ez a munka az ottani diákoknak jó lehetőség. Az is feltűnt, hogy nagyon szűk körű munkalehetőséget kínálnak.

A harmadik a Mind-Diák szövetkezet volt. Ez a szövetkezet szimpatikus volt számomra, pedig csak 3 munkát ajánlottak, de tetszett a honlap és az is, hogy pontosan le van írva, mit várnak el a munkát illetően.

A legjobban tetsző szövetkezet a Fürge Diák Iskolaszövetkezet volt, mert itt nagyon sok munka közül lehet válogatni, pontosan leírták a munkát, jó a honlap, nagyon sok információt lehet összegyűjteni onnan.

A Pensum és az Öt csillagos Iskolai Szövetkezet egyáltalán nem nyerte el a tetszésemet. Biztosan állíthatom, ha munkát akarnék keresni, nem ott keresném. Bár a Pensum egyáltalán nem kínál Szegeden munkalehetőséget, az Öt csillagos sem valami sokat.

Összefoglalva a szegedi iskolaszövetkezetről alkotott véleményemet, ha úgy döntenék elmegyek valamelyik szegedi iskolaszövetkezethez, hogy rajtuk keresztül elmehessek dolgozni, akkor a Meló-Club-hoz és a Fűrge Diákhoz mennék. Mind a kettő fiatalos, jó benyomást keltett bennem.

5. PRIMER KUTATÁS - SAJÁT VIZSGÁLAT ÉS EREDMÉNYEI

5.1 A kérdőív bemutatása

A saját vizsgálatom kérdőívek kitöltésével készült. A célcsoport a 15-30 év közötti korosztály volt. Azért vizsgáltam 30 éves korig, mert véleményem szerint még az a korosztály is beleesett abba az időbe, amikor a diákmunka terjedni kezdett. A kérdőívem célja az volt, hogy megtudjam a mostani korosztályom, a fiatalok és az idősebbek, mennyire gondolták úgy vagy mennyire voltak rászorgáltatva arra, hogy dolgozniuk kelljen. Kíváncsi voltam miért dolgoznak, esetleg azért, mert valamire gyűjtenek vagy a diákmunka általi keresetből szeretnének megélni. Fontosnak tartottam, hogy aki dolgozik/dolgozott iskolaszövetkezeten keresztül meg volt-e elégedve a szervezettel, a munkájukkal, segítőkészek voltak-e az ott dolgozók.

A kérdőív kitöltése interneten keresztül történt, közösségi oldalakon, illetve e-mailben és megkértem több ismerősemet, hogy ajánlja 15-30 év közötti ismerőseinek is, hogy minél szélesebb körben el tudjon terjedni.

A kérdőívem a „Google Docs” segítségével készült. Ez azért tűnt a legegyszerűbbnek, mert ingyenes, könnyen meg lehet csinálni a kérdőívet, amik egy táblázatkezelő formátumban tárolódnak.

A kérdőívem kiértékelése két módon történt, egy egyszerű excell tábla segítségével, továbbá egy speciális programmal, a SPSS Statistics termékcsaláddal (pld: <http://www.spss.hu/Termek-es-megoldasok/a-pasw-statistics-spss-termekcsalad.html> - letöltés: 2012.12.25.) Ez egy olyan statisztikai elemző program, amit már nagyon régóta használnak a szakemberek adatelemzési feladatokhoz, piac- és közvélemény kutatások eredményének feldolgozására, továbbá különböző tudományos kutatásokra. A program segítségével gyorsan és egyszerűen meg lehet kapni a szükséges információkat, és az SPSS megjeleníti az eredményeket táblázatos vagy grafikus formában.

5.2. A kérdőív felépítése

A kérdőívem legelején tájékoztattam a kitöltőket a kérdőív céljáról. A legelején általánosabb kérdések voltak, ezek után kezdődtek a személyesebb kérdések, aminek véleményüket elmondhatták, értékelhették az adott szövetkezetet, aminek a tagja az illető. A végére került a kitöltőre vonatkozó adatok. A kérdőívem 24 kérdésből állt.

5.3. A kérdőív kiértékelése

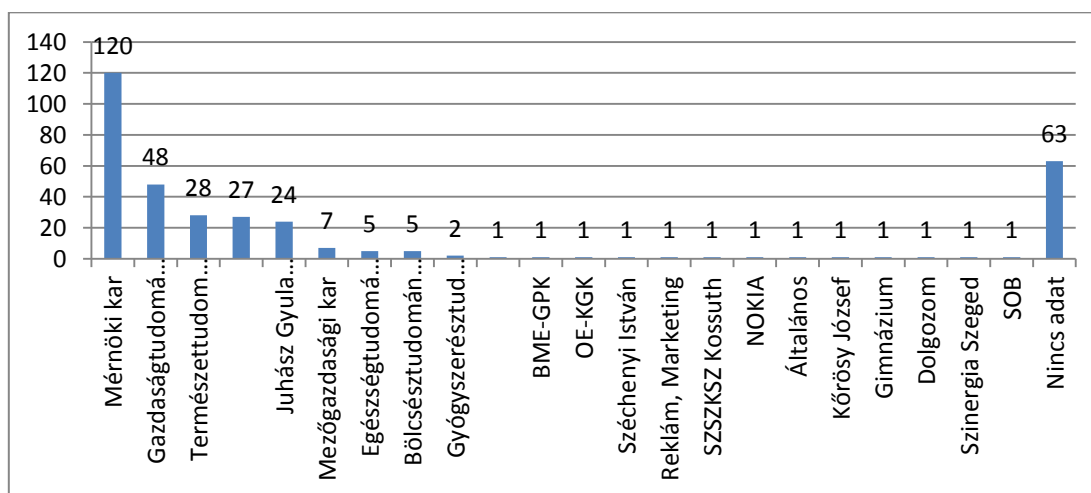
Úgy döntöttem, hogy a kérdőív kiértékelését úgy kezdem el, hogy előbb az általános kérdésekkel kezdem, hogy legyen mire alapoznom további kérdéseimet.

A kérdőívemet 342 fő töltötte ki az interneten. A nők segítőkészségebbnek bizonyultak, mint a férfiak, hiszen a kitöltők 64%-a nő volt, 36% pedig férfi.

A válaszadók 84%-a 18-25 év közötti fiatalok voltak, akik valószínűleg már befejezték a középiskolát és valamelyik főiskolára, egyetemre, esetleg valamilyen képzésre járnak. 15-18 éves korosztály 5%-ot tesz ki, akik még valószínűleg középiskolába járnak. 25-30 év közötti kitöltők 8%-ot tesznek ki, akik valószínűleg már befejezték az iskolát, vagy esetleg még mindig tanulnak. A 30 év felettiek a kérdőív 1%-át tették ki, és 2%-ról sajnos nincs adat. Ahol nincs adat, az azt jelenti, hogy valószínűleg az első kérdés után végzett a kérdőívvel a kitöltő.

A legtöbben Szegedről töltötték ki a kérdőívemet, 146 fő. Jelentős számmal voltak Kistelekről, Balástyáról, Orosházáról. A többi település száma elenyésző.

Kíváncsi voltam, hogy ki melyik iskolába jár/járt. 120 ember a Mérnöki kart adta meg iskolájának, de jelentős számmal töltötték ki a Gazdaságtudományi karról is. Közel egyforma az arány az Állam- és Jogtudományi, a Juhász Gyula és a Természettudományi kar között. Megállapíthatom, hogy kb. 70%-ban Szegedről töltötték ki. Az arányokat figyelembe véve sajnos elég nagy befolyásoló tényező volt a 342 ember közül az, aki nem jutott el eddig a kérdésig, mivel hamar befejezte a kérdőívet.



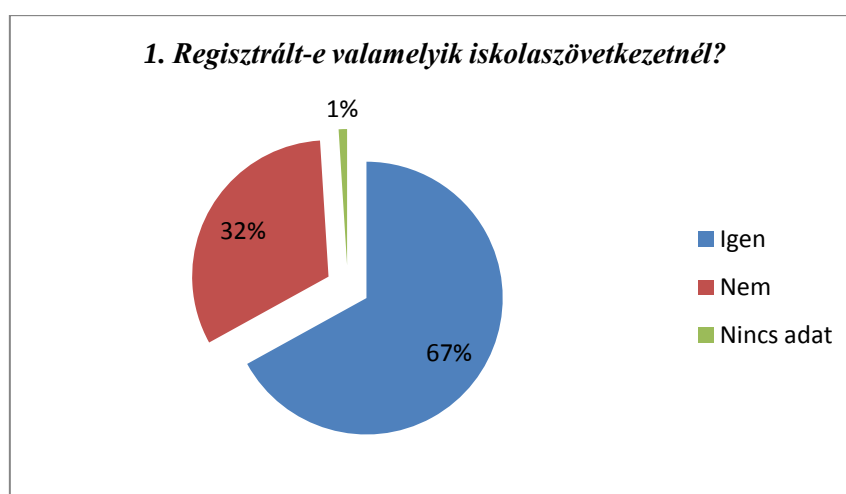
5. ábra: 22. kérdés – Az Ön iskolája? [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A válaszadók közel 40%-a még csak gimnáziumi, illetve több mint 25% még csak szakközépiskolai végzettséggel rendelkezik. 8%-8% már rendelkezik főiskolai és egyetemi

végzettséggel, 12% pedig főiskolai szakképzésre járt. Az általános iskolai válaszadás csupán pár %-ot tesz ki.

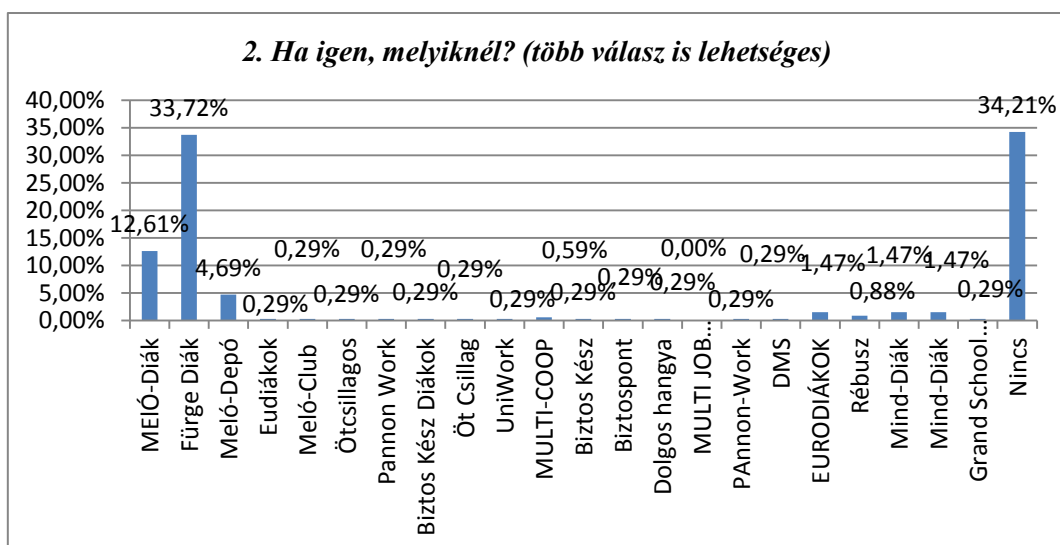
A válaszadók közül 261 fő nappali tagozaton tanul még, a többi vagy esti tagozaton tanul vagy már dolgozik, de olyan is volt, aki sajnos munkanélküli.

Az első kérdésem az volt, hogy regisztrált-e valamikor is iskolai szövetkezetnél, hogy diákszövetkezeten keresztül dolgozhasson. A válaszadók 67%-a regisztrált iskolaszövetkezetnél, hogy munkát kapjon. Véleményem szerint ez nagyon jó arány, és remélhetőleg ez az arány a közeljövőben növekedni fog, mivel ha valaki dolgozni szeretne fiatalon, mindenképp a legjobb, ha iskolaszövetkezeten keresztül teszi azt.



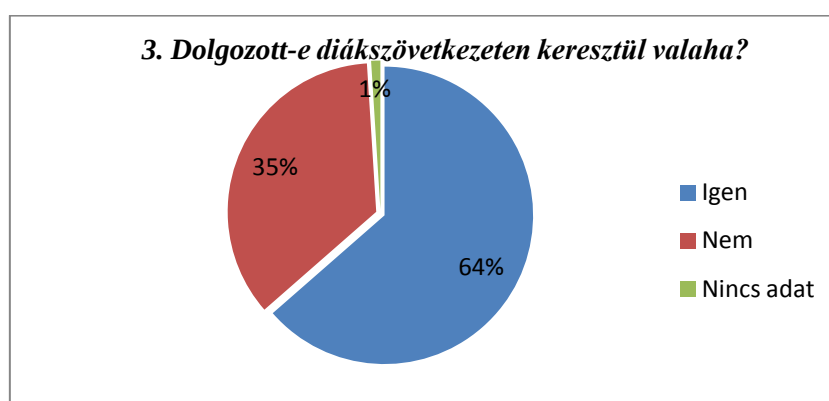
6. ábra: A kérdőív 1. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A következő kérdésben azt kértem, hogyha regisztráltak egy diákszövetkezetnél, akkor nevezzék meg azt. A válaszadók negyede, 33,72% a Fürge Diákon keresztül dolgozik. A második helyen a Meló-Diák áll. Számomra nem volt meglepő, hogy a Fürge Diák áll a vezető helyen, mivel nekem is ez a szövetkezet nyerte el legjobban a tetszésemet. Meglepődtem, hogy a Meló-Diák szövetkezet a másik legkedveltebb szövetkezet, mert az én figyelmemet egyáltalán nem keltette fel, de lehet, hogy valaki több helyre is regisztrált városában és itt kapott munkát, vagy csak ez a szövetkezet található meg abban abban városban ahol él vagy esetleg ajánlották neki. Az EuDiákok csupán 1,47%-ot kapott, ennek az lehet a magyarázata, hogy nem szegedi diákszövetkezet – a válaszadók többsége szegedi volt – és nagyon kevesen tudnak arról a kitöltők között, hogy az EuDiákokon keresztül Szegeden is lehet dolgozni. Én az EuDiákokon keresztül dolgozok Szegeden bolti kisegítőként.



7. ábra: A kérdőív 2. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

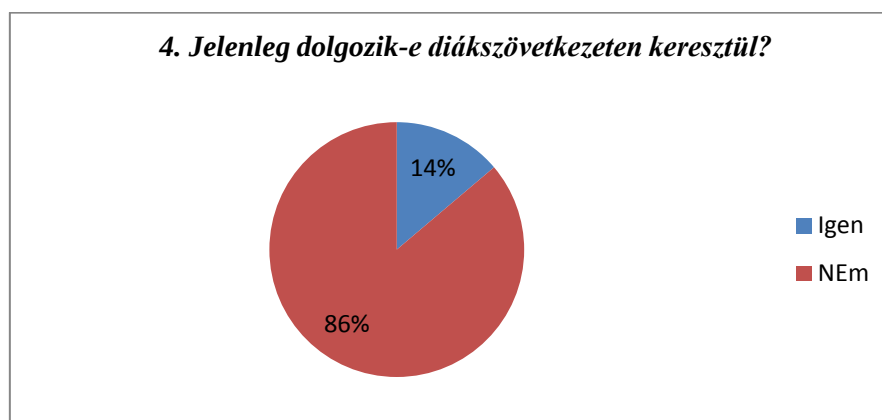
A harmadik kérdésem az volt, hogy dolgozott-e valaha is diákszervezeten keresztül. Ezt a kérdést azért tettem fel, mert nem biztos, hogy ha valaki regisztrált valahol, még el is ment dolgozni. Meglepő arányok születtek ennél a kérdésnél. A válaszadók 36%-a dolgozott valaha is diákszervezeten keresztül és 64% pedig nem. Ha megnézzük az első kérdést, láthatjuk, hogy ott éppen fordítva vannak az arányok. Így eléggé megalapozott volt a kérdésem. Ennek hátterében talán az állhat, hogy nem tetszett nekik az ajánlott munka, esetleg csak kíváncsiak voltak vagy meggondolták magukat.



8. ábra: A kérdőív 3. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

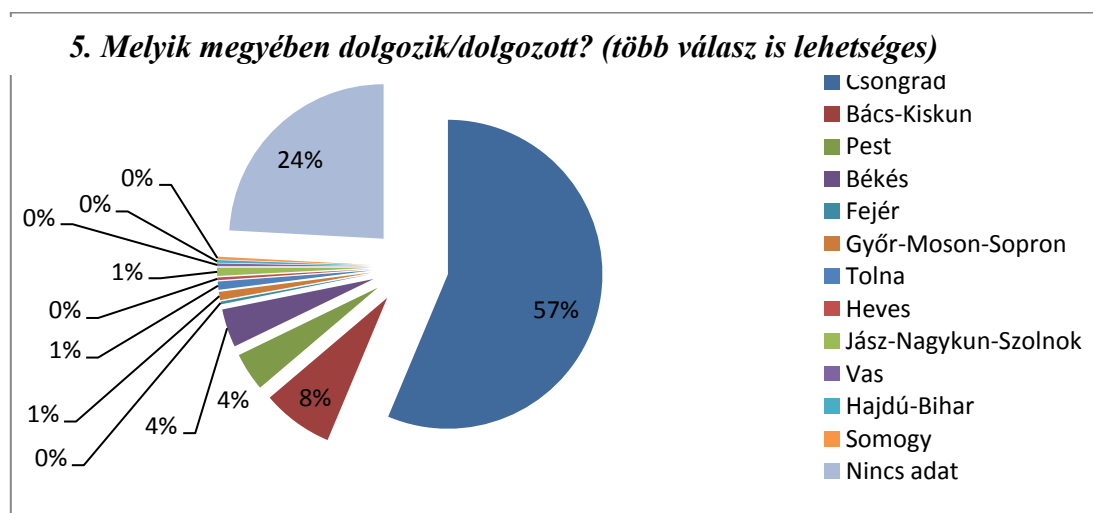
A következő kérdésem az volt, hogy jelenleg dolgozik-e diákszervezeten keresztül. Csúpn a válaszadók 14%-a dolgozik jelenleg. Ez a szám szerintem nagyon kevés. Meglepően nagyon változnak kérdésenként az arányok, hiszem az első kérdésben nagyon jó arányt

kaptam arra a kérdésemre, hogy regisztráltak-e. De igaz, hogy ez nem egyenlő azzal, hogy valaki dolgozott-e és dolgozik jelenleg is szövetszervezeten keresztül.



9. ábra: A kérdőív 4. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

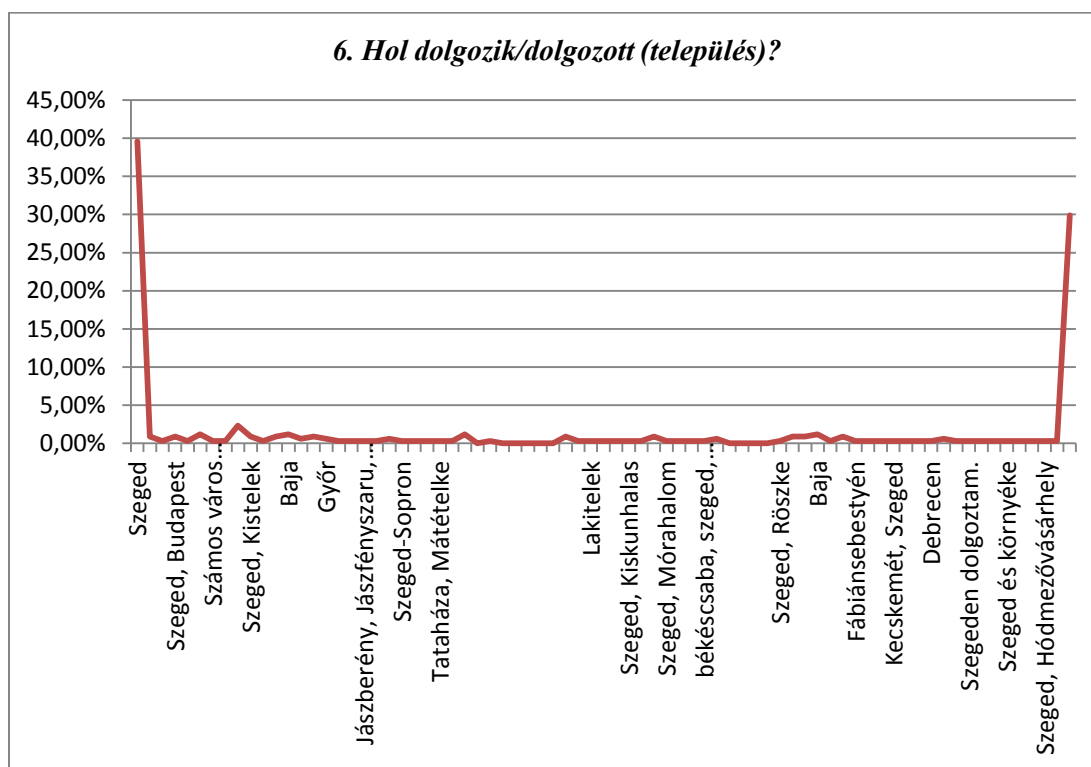
Az ötödik kérdésben azt kérdeztem melyik megyében dolgozik/dolgozott. Nem okozott meglepetést, hogy több mint 50% Csongrád megyét jelölte be. Viszont örültem neki, hogy sok felé elterjedt a kérdőívem, és 1-1 messzi lakos vagy tanuló is kitöltötte a kérdőívemet.



10. ábra: A kérdőív 5. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

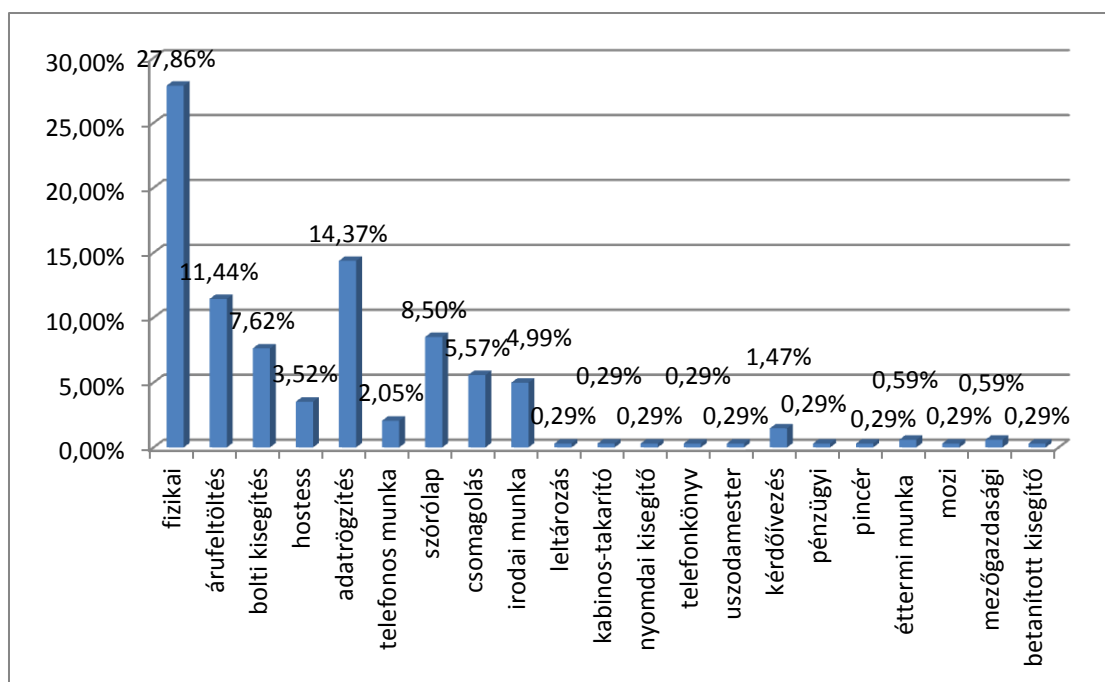
A hatodik kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy aki valaha is dolgozott, vagy még most is dolgozik diákszervezeten keresztül, akkor melyik településen dolgozott/dolgozik? A válaszadók közel 40%-a Szegeden dolgozott/dolgozik, 30% pedig Szeged,

Hódmezővásárhelyet adta meg. Szegeden nagyon sok cég áll kapcsolatban iskolaszövetkezetekkel, így érthető miért ekkora az arány.



11. ábra: A kérdőív 6. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

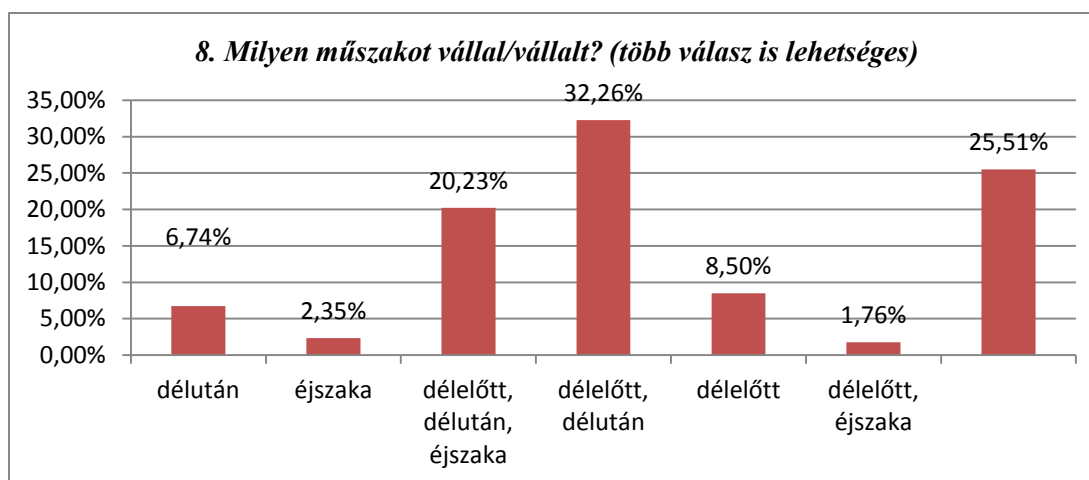
A hetedik kérdésben a munkatípusokra voltam kíváncsi. Itt többet meg lehetett jelölni, mert lehet valaki több munkatípust is kipróbált. Ezért ennél nem személyenként ábrázoltam diagramban az adatokat, hanem típus szerint szétosztottam. A fizikai munka a legkelendőbb a fiatalok körében, kevesebb mint 28%-kal az élen van. Ezután következik az adatrögzítés és az árufeltöltés közel azonos arányban. 5-10% között van a szórólapozás, a bolti kisegítés, és a csomagolás. 2-5% között pedig a hostess és az irodai munka. A maradék munkatípus minimális százalékot tesz ki a diagramban. Én bolti kisegítőként szoktam dolgozni, és tökéletesen meg vagyok elégedve a munkakörrel. Személy szerint meglepődtem, hogy a fizikai munkát választják legtöbbször, de ez attól is lehet ilyen magas ez a szám, hogy a szövetkezet az adott pillanatban csak ilyen munkát tud adni.



12. ábra: 7. kérdés – *Milyen típusú munkát vállalt?* [Forrás: 1. sz. mellékletben]

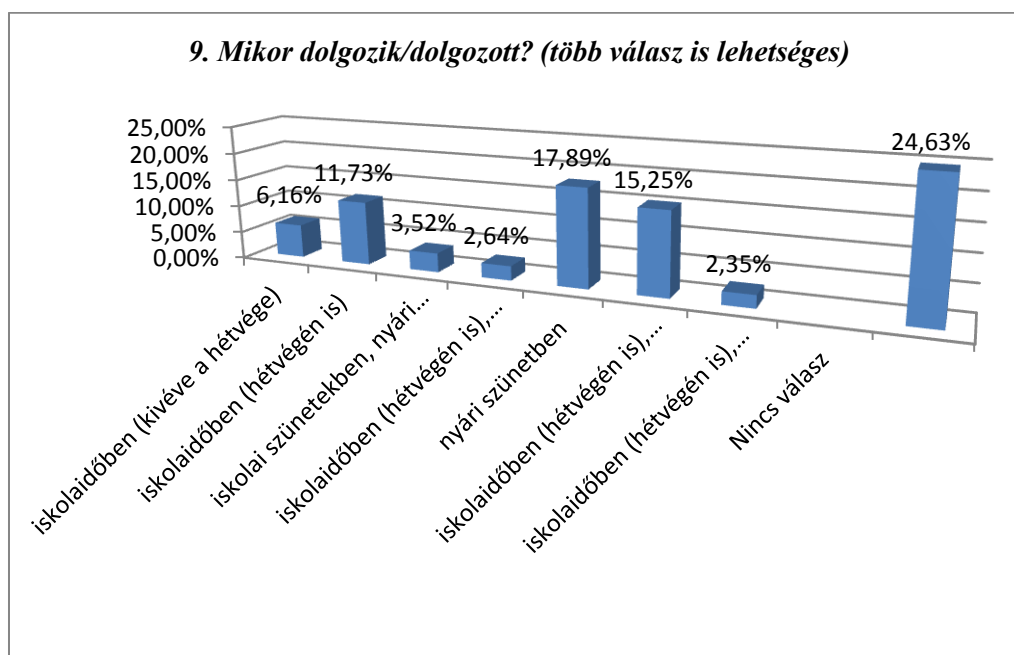
A 8. kérdés arról szólt, hogy milyen műszakot vállalt/vállal. Itt az derül ki, hogy a válaszadók kicsit több mint negyede (32,26%) délelőtt és délután ér rá. Valószínűnek tartom, hogy ők a munkát tanulmányaikhoz igazítják, és akkor dolgoznak, ha nem kell iskolába menniük. Valószínűleg a második legnagyobb százalékot adók (20,23%) is tanulmányaikhoz igazíthatják a munkavégzést, de itt már az sem számít akadállynak, ha éjszaka kell menni dolgozni. Kevesebb, mint 10%-ot tett ki azoknak a száma, akik csak délelőtt vagy csak délután ér rá, és minimális azoknak a száma, akik délelőtt és éjszaka dolgoznak.

Fontos, hogy ha valaki úgy dönt, hogy munkát vállal, ne essen át a ló túloldalára. A munka nem mehet a tanulás rovására. Hajlamosak vagyunk jobban belelendülni a munkába, főleg akkor, ha megjön az első fizetés és ezután arra törekednénk, hogy minél több legyen. De a diákmunkát vállaló fiataloknak az iskola a legfontosabb munkahely és ott kell legelőször helyt állni, az egyéb keresleti lehetőséget második helyre kell tenni, még ha néha nehéz is beletörődni.



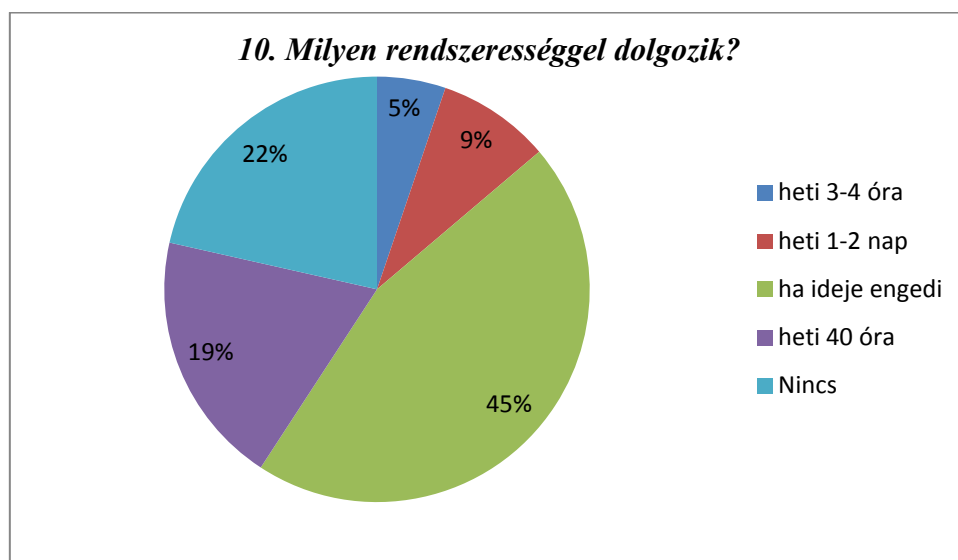
13. ábra: A kérdőív 8. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A 9. kérdés arról szólt, hogy az év melyik szakaszában vállal munkát az illető. Kíváncsi voltam, hogy csak hétköznapi, és így a hétvégeje szabad lesz, vagy az év bármelyik napján, esetleg csak a szünetekben, vagy a fiatalokékat illetően csak a nyári szünetben. Itt több lehetséges választ is meg lehetett jelölni, ezért lett ilyen sok adat. Meglepő számomra, ha ránézek a diagramra, egyből az látszik, hogy 17,89% nyári szünetben dolgozik. De ha jobban megnézzük a százalékokat, akkor kiderül, hogy 38,13% dolgozik iskolaidőben, csak más-más esetekben. 21,41% aki csak szünetekben akar dolgozni.



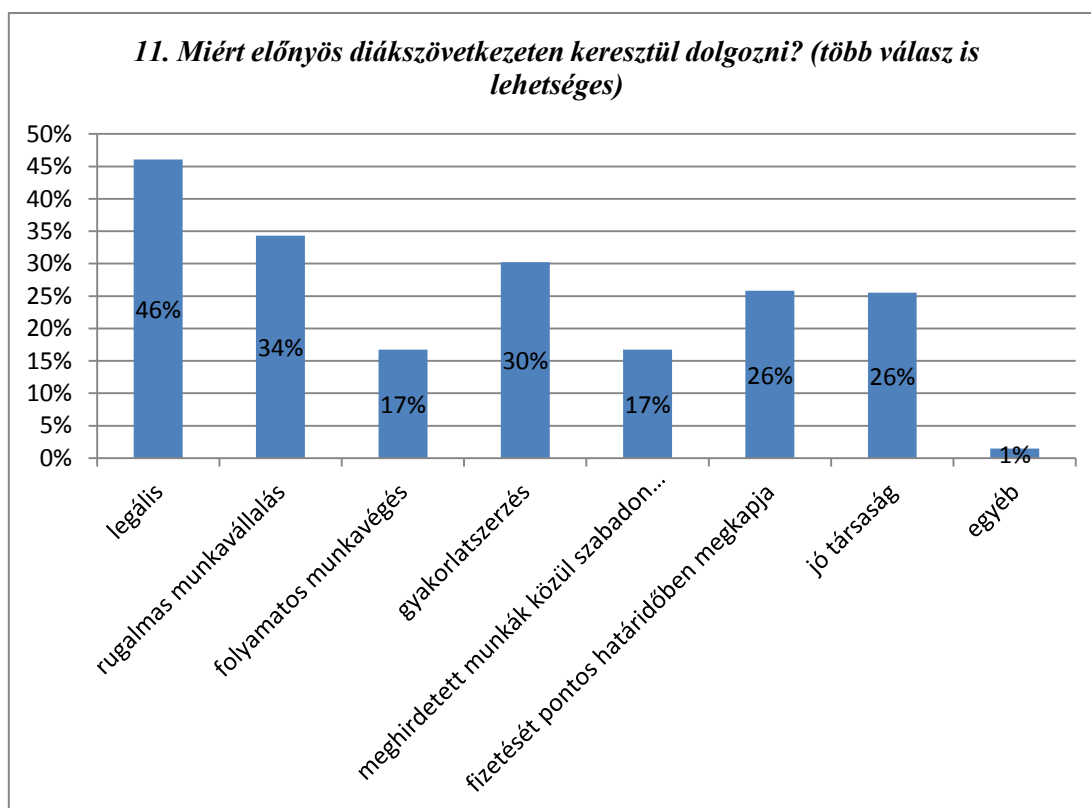
14. ábra: A kérdőív 9. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A 10. kérdésben arra válaszoltak a kitöltők, hogy milyen rendszerességgel dolgoznak. Aki jelenleg is dolgozik, azok közül a legtöbben azt jelölték be, hogy amikor idejük engedi. Ebből arra következtetek, hogy ha tanulmányaik épp engedi, ha nincsenek zh-k vagy esetleg amikor vizsgaidőszak van akkor dolgoznak, de mindenképpen nem rendszeresen. Ők a diagram 45%-át teszik ki. 19% aki heti 40 órát dolgozik, azaz ha 8 órával nézünk egy munkaidőt, akkor 5 napot dolgoznak. Közel egyforma arányban van a heti pár napos dolgozók.



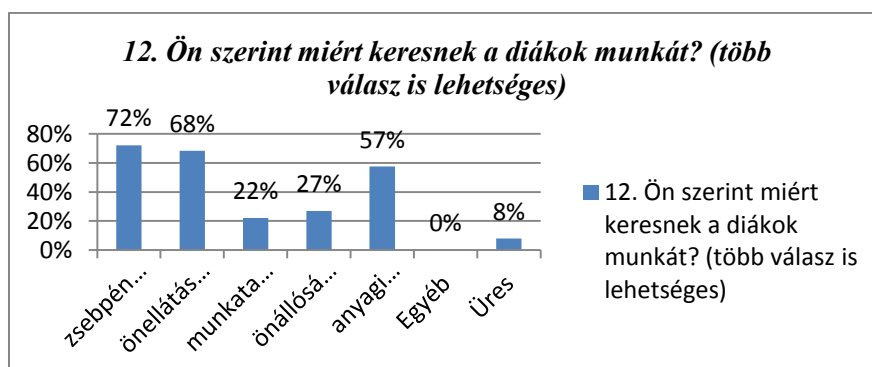
15. ábra: A kérdőív 10. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A következő kérdésben azt kérdeztem, miért előnyös diákszervezeten keresztül dolgozni. Sokan voltak, akik mindegyiket fontos előnynek tartják és talán ez az oka is lehet annak, hogy iskolaszervezetnél regisztráltak. 46%-ot ért el a legális tényező, ami valószínűleg mindenekfelett a legfontosabb. De persze a többi szempont sem lehet elhanyagolható. Megállapíthatjuk, hogy a diákszervezet mellett nagyon sok érv felhozható miért jó ezen keresztül dolgozni. De voltak negatív hozzászólások is. Ezek az egyéb kategóriába kerültek. Itt olyanokat említettek meg, nem előnyös, nem előnyös, de a semminél jobb, nem tudja milyen előnnyel rendelkezik egy ilyen szervezet, mert még nem próbálta ki és megemlítették azt is, hogy kevesebb adólevonással jár a diákmunka, amit pozitívként említettek meg.



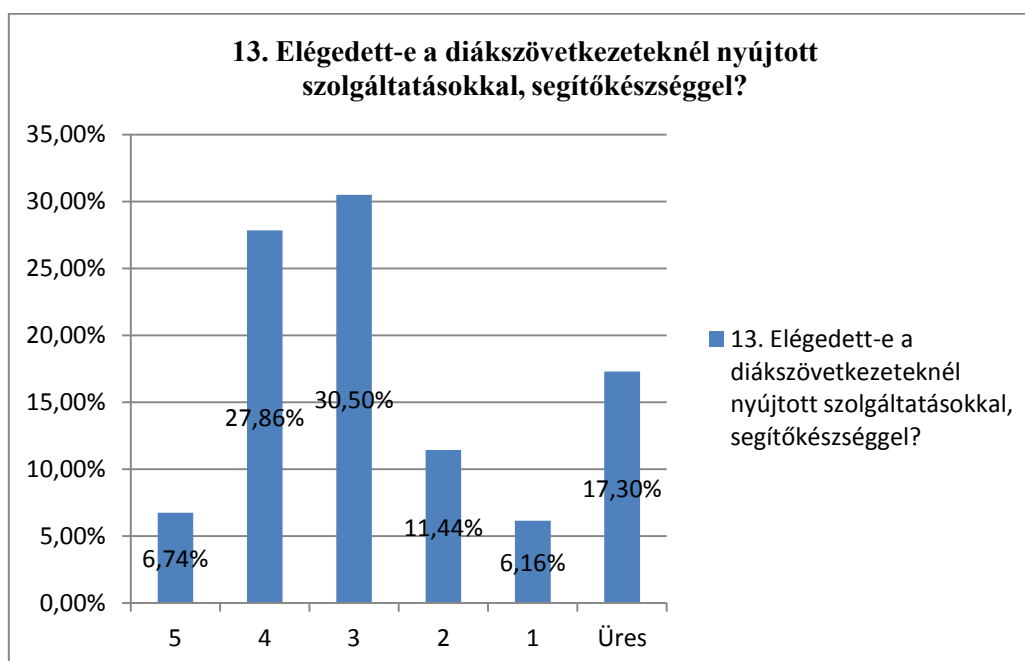
16. ábra: A kérdőív 11. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

12. kérdésnek azt tettem fel, hogy Ön szerint miért keresnek a diákok munkát. 72% szerint zsebpénz kiegészítés, 68% szerint ez az önellátáshoz kell. De magasnak számít az is, hogy valaki a tanulmányai finanszírozása miatt dolgozik. Elenyésző az a tényező, hogy valaki azért dolgozzon, hogy munkatapasztalatot szerezzon vagy pedig önállóság megismeréséhez kelljen. Pedig ez is fontos tényező lehet, de ezt a fiatalok még annyira nem értik, nem tudják elképzelni. Esetleg akkor, ha a jövőben ugyanazon a téren talál munkát. De mindegyik munkánál van olyan közös tulajdonság, amit hasznosítani lehet.



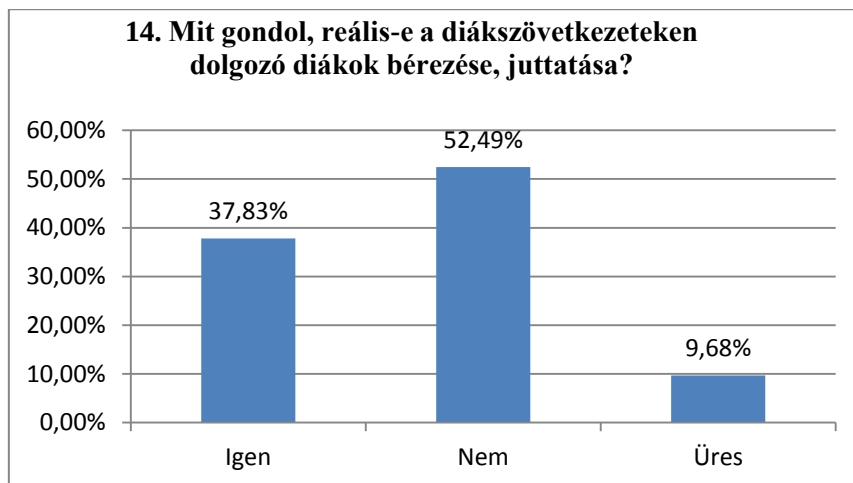
17. ábra: A kérdőív 12. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A 13. kérdésben a diákszervezeteknél nyújtott szolgáltatásokat, segítőkészséget osztályozták. 5-ös skálán kellett értékelniük, az 1 volt a nagyon rossz, az 5 pedig a nagyon jó. Megállapítható, hogy a legtöbb fiatal, közepes arányban van megelégedve a szervezetekkel, de igen jó arányban kapott voksot a 4-es fokozatot is. Sajnos közel egyenlő arányban van az 1-es és az 5-ös fokozat. A „nagyon rossz” értékelésen el lehetne gondolkodni, min lehetne változtatni egy szervezetnek, de ehhez bizonyára komolyabb kutatásra lenne szükség, az okokra rávilágítva.



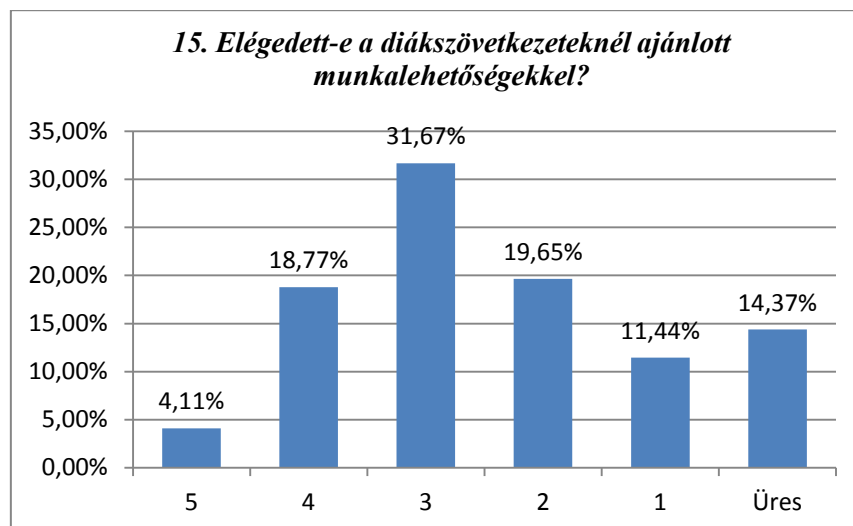
18. ábra: A kérdőív 13. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A 14. kérdés szerint a diákok nincsenek megelégedve a bérezéssel és jutatással. Ha belegondolunk, hogy egy diáknak meg kell kapnia a minimálbért, ami 93.000 Ft, elmondhatjuk, hogy ez azonban korrekt. Ez nem egy főállású munka, így is elég kedvező körülményeket biztosítanak a munkavállalóknak. Az elégedetlenség oka az lehet, hogy aki esetleg aktívabb munkát folytat, annak 1 napra való bére 535 Ft/hó – ban nézve kevésnek érez, mert jobban elfárad. De ezt más főállású munkánál is érezni lehet.



19. ábra: A kérdőív 14. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A következő kérdésnél kíváncsi voltam, elégedettek-e a hallgatók a diákszervezet által kínált munkalehetőségekkel. Aki az 5-öst választotta, az teljesen elégedett az adott szervezettel, aki pedig az 1-est választotta, szerinte kevés lehetőség van. Ennél is a 3-as fokozat kapta a legtöbb szavazatot, ami azt jelenti, hogy közepesen elégedettek a kitöltők. Véleményem szerint aki azt választotta, hogy kevés a lehetőség, az lehet erre a magyarázat, hogy mint én is tapasztaltam, valahol csak 1-2 munkát tudtak ajánlani és az is nagyon szűk körű volt vagy esetleg Szegeden kívül. Egy jó szervezet sok munkatípust ajánl, hogy a diákok, minél több lehetőség közül tudjanak válogatni.

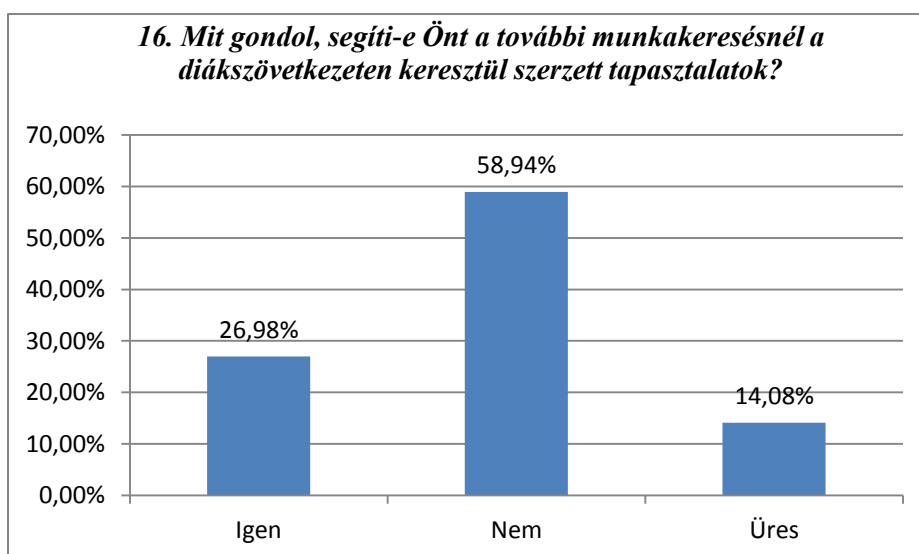


20. ábra: A kérdőív 15. kérdése [Forrás: 1. sz. mellékletben]

A 16. és a 17. kérdés összefüggött. Ebben a kérdésben azt kérdeztem, hogy segítség volt-e a diákmunka a későbbi munkakeresésnél. Sajnos a kitöltők több mint fele, 58,9% szerint nem volt semmi segítség a későbbiekben.

A 17. kérdés az volt, hogy ha valamiben is segítette a munkakeresésben a korábbi tapasztalatok, akkor azt írja le. Ezek a válaszok érkeztek:

- jó tapasztalatgyűjtés a csapatomunkában való együttműködéshez;
- önálló munkavégzés;
- pontosság;
- kommunikációkészség fejlesztése;
- alkalmazkodó készség;
- munkabírás;
- pénzértékének és megszerzésének a megbecsülése;
- egzisztencia, jövőkép formáló hatás;
- szakmai tapasztalat, ha később hasonló irányban kap munkát;
- tolerancia;
- önéletrajzban jó pont;
- időbeosztás;
- közösségbe való beilleszkedés, alkalmazkodás;
- interjú;
- kapcsolati rendszer kialakítása.



21. ábra: A 16. kérdéshez tartozó diagram

6. KONKLÚZIÓK

A diákmunka kialakulása mindenképpen pozitív jelenség. Már az 1980-as években bontogatta szárnyait ez a tevékenység, de csak a '90-es években alakult ki a ma ismert formája. Pozitívum, hogy már akkoriban is úgy gondolták, hogy jót tesznek a fiataloknak, ha esélyt adnak arra, hogy diákszövetkezeteken keresztül belelássanak a munka rejtelseibe.

A diákokat foglalkoztató szövetkezeteknek számos fogalommal kell tisztába lenniük és persze a diákoknak is. Ezeket a Munka Törvénykönyvében mindenki megtalálja. Fontos tudni, hogy az iskolaszövetkezet nem munkaerő-kölcsönzés, ezen kívül tisztába kell lenni, mit jelent az egyszerűsített foglalkoztatás, mi a fiatal munkavállaló fogalma, ismerni kell az adózási szabályokat és a munkaszerződést.

Csak a 16. életévét betöltött személy léphet munkaviszonyba munkavállalóként. 15 éves fiataikorú is vállalhat munkát a nyári szünetben, de ehhez a szülői (törvényes gondviselő) aláírásra van szükség. Nagyon sok szabály vonatkozik a diákmunkára, amit szigorúan be kell tartani! A napi munkaideje nem lehet több 8 óránál és a heti munkaideje legfeljebb 40 óra lehet. Minden 4 és fél óra után kötelező 30 perc szünet jár neki. Két munkanap között el kell telnie 12 órának.

A diákoknak azért jelent előnyt, ha diákszövetkezeten keresztül dolgoznak, mert legális munkavégzési forma és adózott bérkifizetés jellemzi. A feketemunka arányát jelentősen csökkenti. Előnyt jelent a későbbi elhelyezkedésnél és a beilleszkedésnél. A fiatalokban kialakítja az öngondoskodást. Pozitívként hat a munkatapasztalat-szerzési és kapcsolatképzési lehetőségeire. Ezenkívül a rugalmas munkavállalás, folyamatos munkavégzés, gyakorlat-szerzés jellemzi. A munkavállaló a meghirdetett munkák közül szabadon választhat, jó társaságban van és a fizetését mindig határidőre megkapja.

A cégeknek is számos előnnyel jár diákokat foglalkoztatni. A cégek számára a diákmunka alkalmazása csökkentheti a műszakpótlékok és a hétvégi pótlékok plusz költségeit, csak az elvégzett munka után, a teljesítéshez szükséges munkaidőt kell kifizetni és az iskolaszövetkezet tagjainak juttatása járulégmentes, így a szolgáltatásokat más munkaerő-piaci szereplőknél kedvezőbben tudják biztosítani.

A külföldi munkavállalás lehetőségét is megvizsgáltam. Megállapítható, hogy igaz, hogy a hazai körülményekhez képest többet lehet külföldön keresni, de ott az életszínvonal drágább is. Tehát a legnagyobb profit inkább a nyelvtanulás és a külföldi munkatapasztalat.

Magyarországon 25 nagy iskolaszövetkezet van, ebből jó pár országos hálózattal rendelkezik és sokféle munkát nyújt a dolgozni vágyó fiataloknak. Szegeden 7 iskolaszövetkezet

van, akik különböző munkatípusokban kínálnak a diákoknak munkát. Szegedi Iskolaszövetkezetek: Meló-Club Iskolaszövetkezet, Meló-Diák, Mind-Diák, Fürge Diák Iskolaszövetkezet, Meló-Depó 2000. Iskolaszövetkezet, Pensum Diákmunka Iskolaszövetkezet és Öt csillagos Iskolai szövetkezett. Ezek a szövetkezetek sokféle cégekkel állnak kapcsolatban, így a diákok több munkatípust is kipróbálhatnak és eldönthetik melyik nyerte el tetszésüket. A szövetkezetek változó mértékben kínáltak munkát, valamelyik szövetkezet 10-15 munkát is kínált, valamelyik csak 3-at. Ezért érdemes véleményem szerint sok szövetkezetnél regisztrálni, mert így több munkalehetőséghez juthatunk.

A primer kutatásomat kérdőív segítségével végeztem. A kérdőívemet 342 fő töltötte ki, ebből 67% regisztrált diákszövetkezetenél, 64% dolgozott is diákszövetkezeten keresztül, 14% pedig jelenleg is dolgozik. Nagyon sokan előnynek tartják azt, amit az iskolaszövetkezetek ajánlani tudnak. Főként pénzkiegészítés és önellátás (albérlet, kollégium, élelem) céljából dolgoznak, de nagy százalék ebből finanszírozza tanulmányait. A kérdőívet értékelve elmondható, hogy meglepett, mennyire kevesen dolgoznak jelenleg diákszövetkezeten keresztül. Én valahogy kisebb arányokra gondoltam volna abban a tekintetben, hogy dolgozott-e valaha és dolgozik-e jelenleg. De nem állapítható meg teljesen, hogy sok fiatal nem szorul rá, hogy dolgoznia kelljen. Lehet, hogy csak az én ismerőseim ilyen szerencsések. Lehet, hogy egy országos kérdőív azt mutatná, hogy meglepően sok fiatalnak kell manapság dolgozni, és nem azért, hogy valami jó dolgot megvehessenek. Meglepő volt számomra, hogy a munkatípusokat tekintve, csupán pár lehetőség jött szóba, ahol a fiatalok kipróbálhatták magukat. De lehet, hogy az adott szervezet csak ilyen cégekkel áll kapcsolatban, és erre volt lehetőség. Pozitív volt számomra, hogy nagyon sokan látják, mennyi sok előnye van annak, ha valaki iskolaszövetkezeten keresztül keres munkát. De fontos, hogy a diákok csak akkor vállaljanak munkát, ha az nem megy a tanulás rovására, mert nekik most az a fő feladatuk.

A dolgozni vágyó fiatalok legbiztonságosabb és legnépszerűbb lehetősége a diákmunka. A szövetkezetek működését az EU irányelveinek is megfelelő szövetkezeti törvény szabályozza: van megkötött munkaszerződés, munkabiztonsági oktatás, folyamatos szakmai felügyelet, és ellenőrzöttek a munkavégzés körülményei. Általában nagy cégek, multinacionális vállalatok megrendelésére végeznek el könnyű munkát. Az iskolaszövetkezetek átjárhatók, egy diák akár több diákszövetkezeten is lehet a tagja. Ezek a szövetkezetek az EU-konform szövetkezeti törvény előírásai szerint működnek, teljes önkormányzati és gazdasági önállósággal rendelkező gazdálkodó szervezetek, melyek tagjainak nem csak egyszerűen munkát adnak és bért fizetnek, hanem a tagok érdekvédelemben és egyéb juttatásokban, kedvezmény-

nyekben is részesülnek, nem áll fenn a munkáltató-munkavállaló érdekellentét és munkavállalói kiszolgáltatottság. (pld: <http://diakesz.hu/static/working> - letöltés: 2012.12.25.)

7. IRODALOMJEGYZÉK

1) Szakkönyvek

- A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE 2012. évi I. törvény A Munka Törvénykönyvéről Novissima Kiadó 2012.
- Dr. Békés András, Dr. Huszár Éva: Munkaügyi ellenőrzés, munkaszerződések, UNIO Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft. 2004
- Egységes szervezetbe foglalt MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE magyarázatokkal a munkaadók számára a 2012. évi I. törvény alapján, MGYOSZ BUSIENESS HUNGARY 2012.
- Jogtár Könyvtár – az egyszerűsített foglalkoztatásról, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft. 2010

2) Folyóiratok

- Ádám Jenő (1986) Iskolaszövetkezet – pályaaorientációs nevelőmunka, Pedagógiai szemle 36.évf.4.sz.p.382-384.
- Dr. Horváth István ügyvéd, c. egyetemi docens (ELTE ÁJTK) (2011) Diákok foglalkoztatásának munkajogi szabályai, Önadózó 6.sz.p.4-6.
- Krenovszkyné Lovász Andrea (2011) A diákmunka szabályairól röviden, Agrárágazat 12.évf.7.sz.p.14.
- Másody Szabolcs (2005) Miért a diákmunka? – Munkaügyi szemle 49. évf.6.sz.p.3.
- Schmidt Jenőné (1992) Iskolaszövetkezet az Ormánság szélén, Iskolakultúra 2.évf.10.sz.p.71-73.
- Szűcs Józsefné (2011) Diákmunka – adózási szabályok, Önadózó 6.sz.p.7-9.

3) Internetes források

- www.fszk.hu/dobbanto/szakmai_anyagok/Zsebkonyv.pdf
- http://ujsgiroszak-akg.blog.hu/2011/03/23/suli_mellett_jo_allas_lehetseges
- http://www.minddiak.hu/foglalkoztatoknak_sajatossagok.php
- http://www.minddiak.hu/foglalkoztatoknak_felelosseg.php
- http://www.universitas.hu/hu/jo_tudni_ceginfo
- <http://www.hrportal.hu/hr/a-munkaero-piaci-szolgaltatasok-jogi-problemai-a-diakmunka-20120329.html>

- <http://www.munkaugy.co.hu/diadmunka/diadmunka-es-munkaero-kolcsonzes-2012-ben/>
- <http://www.hrportal.hu/hr/beket-kotottek-az-iskolaszovetkezetek-es-a-kolcsonzok-20101126.html>
- <http://munkaugyilevelek.hu/2005/06/a-diadmunka-elonyei/>
- www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/ifjusag_munkaero_piac.pdf
- http://minddiak.hu/downloads_public/dokumentumok/dilemmak_a_diadmunkaval_kapcsolatban_2012.pdf
- www.frisssdiplomas.hu/index.php?s=2&f=34
- <http://nymemobilitas.hu/cegeknek-munkaltatoknak>
- <http://nymemobilitas.hu/cegeknek-munkaltatoknak>
- http://castaldo.hu/szemelyzetiszolgaltatas/?page_id=15
- <http://diakesz.hu/>
- http://www.kisalfold.hu/kulfoldi_olvasok_jelentese/vilagszerte_dolgozo_diakok/2161109/
- <http://www.iskolaszovetkezetek.hu/index.php/orszagos-diakszovetkezet-lista.html>
- <http://meloclub.hu/>
- <http://www.melodiak.hu/hu/>
- <http://www.minddiak.hu/>
- <http://www.minddiak.hu/>
- <http://www.melo-depo.hu/>
- <http://pensum.hu/>
- <http://otcsillagos.co.hu/>
- <http://www.spss.hu/Termek-es-megoldasok/a-pasw-statistics-spss-termekcsalad.html>
- <http://diakesz.hu/static/working>

8. MELLÉKLET

8.2. Kérdőíves felmérés a magyarországi diákmunkáról

Tisztelt Válaszadó! Dékány Alexandra vagyok, a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Karának Gazdasági és Vidékfejlesztési Agrármérnök szakos végzős hallgatója. Szakdolgozatom témája Diákmunka Magyarországon és ehhez kérném az Ön segítségét az alábbi kérdőív kitöltésével. A kérdőív kitöltése önkéntesen és névtelenül történik! Válaszadását előre is köszönöm!

1. Regisztrált-e valamelyik iskolaszövetkezetenél?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

2. Ha igen, melyiknél? (több válasz is lehetséges)

- ☐ Meló-Club Iskolaszövetkezet
- ☐ Fürge Diák iskolaszövetkezet
- ☐ MELÓ-DIÁK
- ☐ MELÓ-DEPÓ
- ☐ MULTI JOB Iskolaszövetkezet
- ☐ EURODIÁKOK
- ☐ Mind-Diák
- ☐ Other:

3. Dolgozott-e diákszövetkezeten keresztül valaha?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

4. Jelenleg dolgozik-e diákszövetkezeten keresztül?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

5. Melyik megyében dolgozik/dolgozott?

- ☐ Bács-Kiskun
- ☐ Baranya
- ☐ Békés
- ☐ Borsod-Abaúj-Zemplén
- ☐ Csongrád
- ☐ Fejér
- ☐ Győr-Moson-Sopron
- ☐ Hajdú-Bihar
- ☐ Heves
- ☐ Jász-Nagykun-Szolnok
- ☐ Komárom-Esztergom
- ☐ Nógrád
- ☐ Pest
- ☐ Somogy
- ☐ Szabolcs-Szatmár-Bereg
- ☐ Tolna
- ☐ Vas
- ☐ Veszprém
- ☐ Zala

6. Hol dolgozik/dolgozott (település)?

7. Milyen típusú munkát vállalt? (több válasz is lehetséges)

- ☐ adatrögzítés
- ☐ fizikai
- ☐ árufeltöltés
- ☐ szórólap
- ☐ bolti kisegítő

- ☐ kérdőívezés
- ☐ hotess
- ☐ csomagolás
- ☐ irodai munka
- ☐ telefonos munka
- ☐ Other:

8. Milyen műszakot vállal/vállalt? (több válasz is lehetséges)

- ☐ délelőtt
- ☐ délután
- ☐ éjszaka

9. Mikor dolgozik/dolgozott? (több válasz is lehetséges)

- ☐ iskolaidőben (hétvégén is)
- ☐ iskolaidőben (kivéve a hétvége)
- ☐ iskolai szünetekben
- ☐ nyári szünetben

10. Milyen rendszerességgel dolgozik?

- ☐ heti 40 óra
- ☐ heti 3-4 óra
- ☐ heti 1-2 nap
- ☐ ha ideje engedi

11. Miért előnyös diákszövetkezeten keresztül dolgozni? (több válasz is lehetséges)

- ☐ legális
- ☐ folyamatos munkavégzés
- ☐ gyakorlatszerzés
- ☐ meghirdetett munkák közül szabadon választhat
- ☐ rugalmas munkavállalás

- ☐ fizetését pontos határidőben megkapja
- ☐ jó társaság
- ☐ Other:

12. Ön szerint miért keresnek a diákok munkát? (több válasz is lehetséges)

- ☐ zsebpénz kiegészítés
- ☐ önellátás (kollégium, albérlet, élelmezés)
- ☐ munkatapasztalat szerzés
- ☐ önállóság érzetének megismerése
- ☐ anyagi segítség tanulmányaikhoz
- ☐ Other:

13. Elégedett-e a diákszövetkezeteknél nyújtott szolgáltatásokkal, segítőkészséggel?

	1	2	3	4	5	
nagyon rossz	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon jó

14. Mit gondol, reális-e a diákszövetkezeteken dolgozó diákok bérezése, juttatása?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

15. Elégedett-e a diákszövetkezeteknél ajánlott munkalehetőségekkel?

	1	2	3	4	5	
kevés a lehetőség	☐	☐	☐	☐	☐	teljesen elégedett

16. Mit gondol, segíti-e Önt a további munkakeresésnél a diákszövetkezeten keresztül szerzett tapasztalatok?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

17. Ha igen, miben segítette Önt a további munkakeresésnél a korábbi tapasztalatok?

18. Gondolkodik-e, hogy elkezdjen diákszövetkezeten keresztül dolgozni?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

19. Az Ön neme?

- ☐ Nő
- ☐ Férfi

20. Az Ön kora?

- ☐ 15-18 éves
- ☐ 18-25 éves
- ☐ 25-30 éves
- ☐ 30 év feletti

21. Az Ön lakhelye?**22. Az Ön iskolája?**

- ☐ Állam- és Jogtudományi Kar
- ☐ Általános Orvostudományi Kar
- ☐ Bölcsészettudományi Kar
- ☐ Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar
- ☐ Fogorvostudományi Kar
- ☐ Gazdaságtudományi Kar
- ☐ Gyógyszerésztudományi Kar
- ☐ Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
- ☐ Mérnöki Kar
- ☐ Mezőgazdasági Kar
- ☐ Természettudományi és Informatikai Kar
- ☐ Zeneművészeti Főiskolai Kar
- ☐ Other:

23. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

- ☐ Általános iskola
- ☐ Szakiskola/Szakközépiskola

- ☐ Gimnázium
- ☐ Felsőfokú szakképzés
- ☐ Főiskola
- ☐ Egyetem

24. Az Ön foglalkozása?

- ☐ Tanuló (nappali)
- ☐ Tanuló (esti)
- ☐ Alkalmazott
- ☐ Munkanélküli
- ☐ Other: